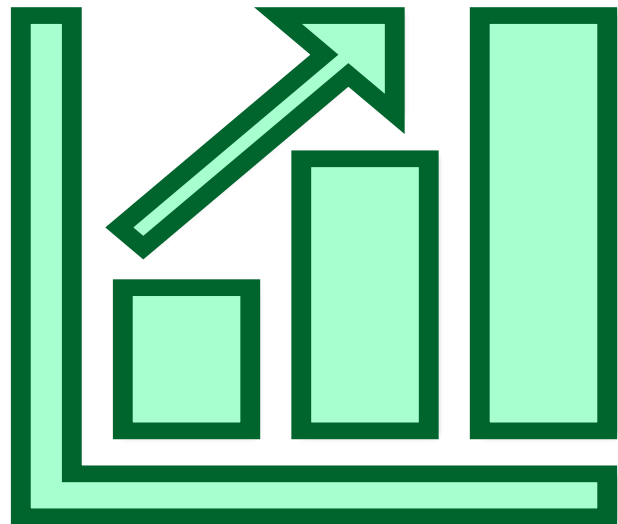
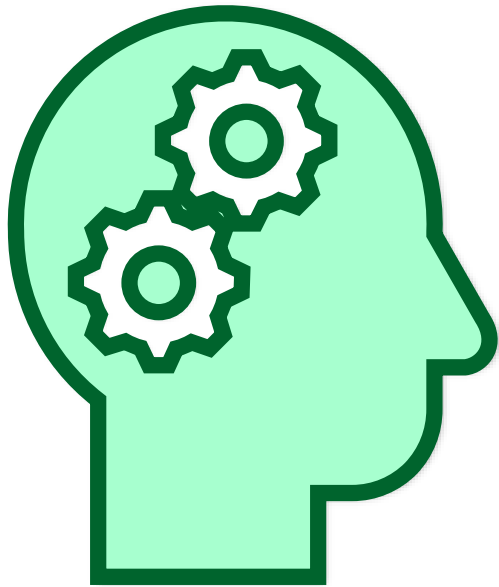

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

ЛОКАЧИНСЬКА ГРОМАДА

Соціально-економічний аналіз

Розташування

Локачинська селищна громада

Створена : жовтень 2020 року

Кількість рад, що об'єдналися: 13

Площа об'єднаної територіальної громади: 352,6 км²

Чисельність населення громади: 13384 ос.

Міське населення: 3775 ос.

Сільське населення: 9609 ос.

КОАТУУ: 0722455100

Офіційний сайт: <https://lokachynska-gromada.gov.ua/>

Склад територіальної громади:

Селище міського типу: ЛОКАЧІ

Села: Бермешів, Білопіль, Бубнів, Дорогиничі, Залужне, Замличі, Защитів, Заячиці, Козлів, Колпитів, Конюхи, Коритниця, Кремеш, Крухиничі, Кути, Линів, Марковичі, Міжгір'я, Низькі Цевеличі, Новий Загорів, П'ятикори, Привітне, Роговичі, Старий Загорів, Твориничі, Хорів, Цевеличі

Локачинська селищна територіальна громада утворена у жовтні 2020 року шляхом об'єднання 13 рад: Привітненської, Бубнівської, Колпитівської, Білопільської, Конюхівської, Старозагорівської, Замличівської, Дорогиничівської, Крухиничівської, Марковичівської, Козлівської, Заячицівської сільських рад та Локачинської селищної ради. До складу громади увійшли 28 населених пунктів. Центром громади є селище міського типу Локачі, яке знаходиться на відстані 55 км від обласного центру м. Луцьк. Громада розташована у західній частині Волинської області у Володимир-Волинському районі у 47 км від кордону з Польщею (Устилуг-Зосін). Межує з Павлівською, Зимнівською, Затурцівською, Торчинською, Горохівською громадами.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Загальна площа громади становить близько 352,44 км², щільність населення 38,5 осіб на км², що нижче за середньо обласний рівень. Територія громади компактна.

Основними автошляхами на території громади є автодороги територіального значення Т-03-05 (Бермешів, Дорогиничі, П'ятикори, Локачі) і Т-03-11 (Колпитів, Привітне, Кремеш, Козлів, Локачі, Крухиничі), а також відгалуження від цих шляхів – дороги місцевого значення, що сполучають між собою інші населені пункти громади. Залізничні шляхи та сполучення на території громади відсутні.

Часова доступність від центру громади до районного центру м. Володимир-Волинський становить 30 хв (33 км), обласного центру м. Луцьк – 49 хв (54 км).

Часова транспортна доступність дорогами з твердим покриттям 20-ти населених пунктів громади до її центру, смт Локачі, є хорошою з точки зору доступності до важливих послуг (швидка медична допомога, пожежна охорона тощо) і не перевищує 20 хв, ще для 4-х сіл – прийнятна – не перевищує 30 хв. Проте для сіл Бубнів, Білопіль та Линів вона незадовільна – перевищує 30 хв; у цих трьох селах проживає більше 7% населення громади (більше тисячі осіб).

Чисельність населення та просторова доступність (центр ОТГ – сільські населені пункти) дорогами з твердим покриттям

Населений пункт	Чисельність населення, чол.	Транспортна доступність, км	Транспортна доступність, хв
Локачі	3775	0	0
П'ятикори	361	2	4
Козлів	393	3,4	5
Крухиничі	597	2,3	5
Марковичі	312	4,0	6
Низькі Цевеличі	132	4,3	6
Хорів	316	6,3	9
Цевеличі	219	5,9	10
Дорогиничі	529	6,7	11
Кремеш	308	9,3	12
Роговичі	53	5,3	12
Твориничі	142	5,5	12
Старий Загорів	698	9,9	13
Бермешів	158	11,3	14
Заячиці	419	8,8	14
Новий Загорів	438	10,1	15
Привітне	1101	14	15
Міжгір'я	69	8,2	16
Защитів	70	12,2	17
Конюхи	606	14,9	17

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Замличі	301	13	18
Колпитів	499	19,2	19
Коритниця	518	18,3	23
Залужне	251	17,3	26
Кути	67	24,3	27
Бубнів	378	22,1	30
Білопіль	338	27,6	31
Линів	336	20,1	38

Послуги мобільного зв'язку та доступу до бездротового інтернету надають всі основні оператори – Київстар, Vodafone Україна, Lifecell, – проте не у всіх якість покриття та швидкість передачі даних є високою та стабільною на всій території громади.

Природні ресурси

Основними природними ресурсами є земельні, водні, лісові ресурси, надра (корисні копалини), ґрунти (як частина земельних ресурсів, що використовуються у сільському господарстві), екологічні, клімат.

У приватній власності громадян – 15,3 тис. га, що становить більше 43% території громади.

Лісові та водні ресурси

На території громади протікають невеликі річки басейну Західного Бугу, серед яких – р. Луга-Свинорійка, Війниця та притоки. Заплави цих річок заболочені, проте осушені на значних площах, а русла на багатьох ділянках – спрямлені і каналізовані, зарегульовані ставками. Водний фонд становить майже 1,7 тис. га, або 4,8% території.

Залісненість території громади відносно низька – лісовий фонд становить 2,8 тис га, що становить більше 8% території. За даними дистанційного моніторингу, на території громади є 3435 га площ (більше 9% території), які ідентифікуються, як лісовкриті, або близькі до них за характеристиками.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Групи лісовкритих площ за даними дистанційного зондування території Локачинської ТГ

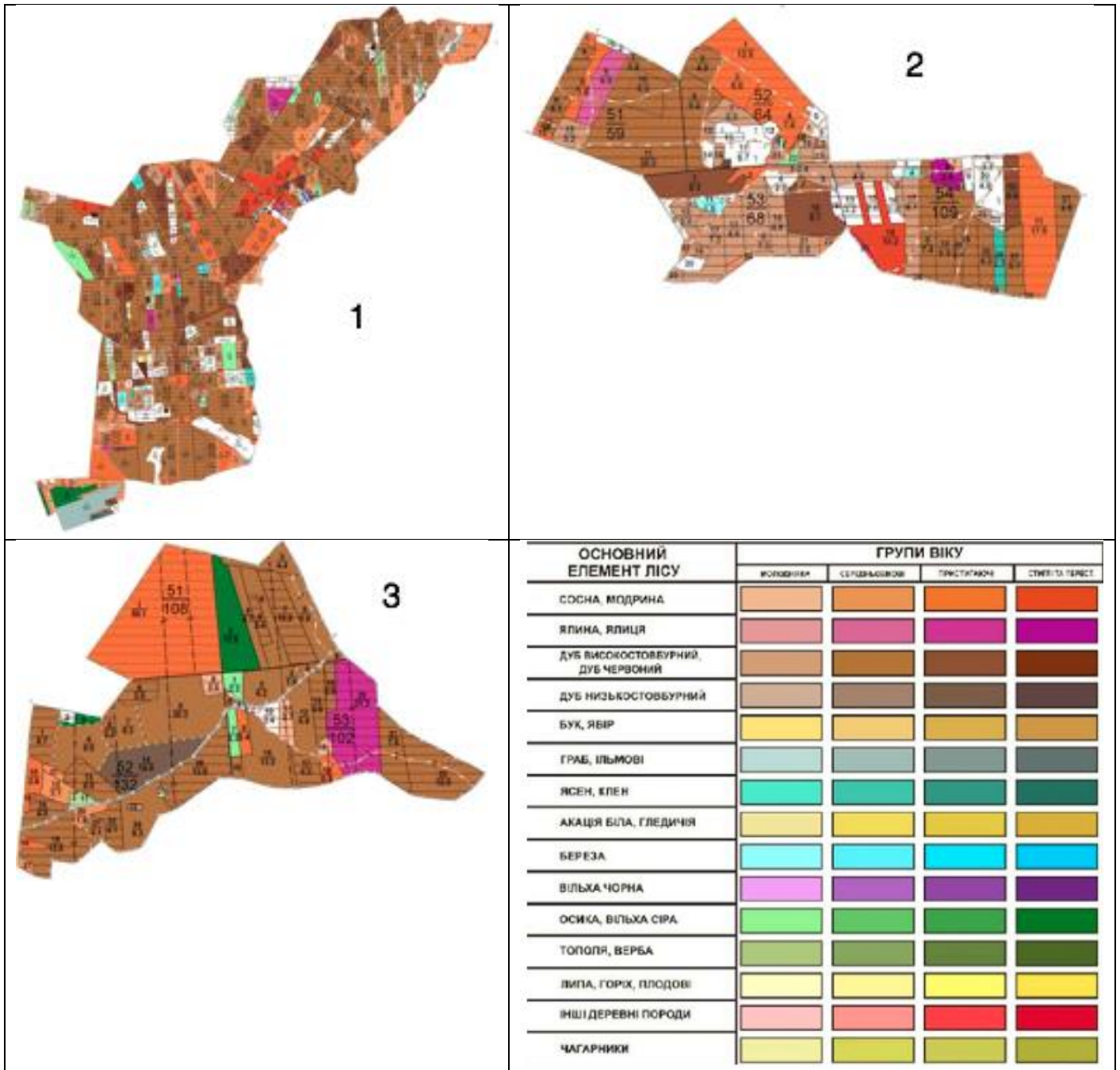
<i>Група</i>	<i>Площа, га</i>
Широколистяні ліси щільні	1736,81
Широколистяні ліси	48,82
Некласифіковані ліси щільні	13,35
Некласифіковані ліси	623,78
Змішані ліси щільні	527,19
Змішані ліси	232,86
Вічнозелені хвойні ліси щільні	250,07
Вічнозелені хвойні ліси	2,46
ВСЬОГО	3435,32

Найбільшими лісовими масивами на території громади є ділянка “Урочище Коритницька дача” на південному сході (Коритницьке лісництво), ділянка “Урочище Хмарна долина” на півночі (Губинське лісництво), а також на території наявні менші відособлені лісові масиви згаданих лісництв, а також невеликі ділянки лісництва “Локачіагроліс”.

Основні лісові масиви на території Локачинської ТГ (1,2 – Коритницьке лісництво, 3 – Губинське лісництво)

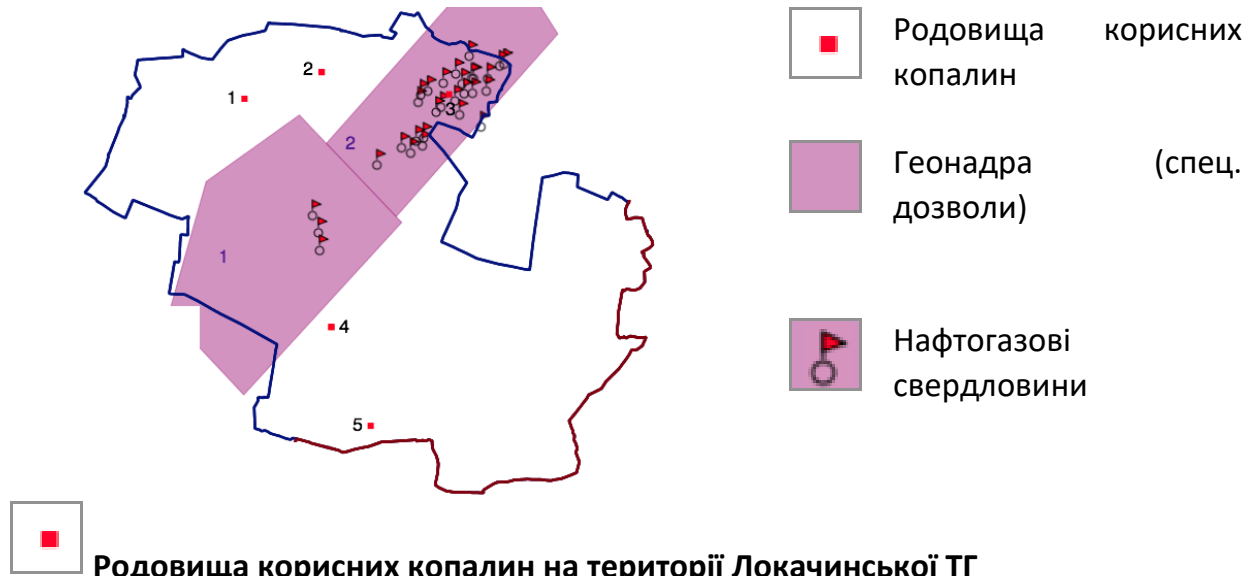
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Корисні копалини

Основними корисними копалинами на території громади є торф, суглинки, газ природний. Проте наявні родовища суглинків не розробляються, одне з родовищ торфу – заолене, а інше – неосвоєне. Надрокористувачами (спецдозволи) газових родовищ є ПАТ “Укргазвидобування” (родовище “Локачинське”), яке займається видобутком, та приватне підприємство “ТД Атланта Плюс” (площа “Загорівська”), яке здійснює геологічне вивчення надр з ДПР.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

N п/п	Об'єкт обліку (родовище)	Ступінь освоєння	Корисна копалина	Галузь застосування
1	Луґа	Зазолені	Торф	Сировина паливно-енергетична
2	Крухиничівське	Родовища, що не розробляються	Суглинок	Сировина цегельно-черепична
3	Локачинське	Що розробляються	Газ вільний	Сировина паливно-енергетична
4	Конюхівське	Родовища, що не розробляються	Суглинок	Сировина цегельно-черепична
5	Козятин, Луґа, Рачин*	Перспективні для розвідки	Торф	Сировина паливно-енергетична

*Внесений у кадастр корисних копалин об'єкт обліку «Козятин, Луґа, Рачин» знаходиться на території двох сусідніх громад: Локачинської та Горохівської.

Геонадра (спец. дозволи)

N п/п	Об'єкт обліку	Корисна копалина	Галузь застосування	Дата видачі та кінець дії спецдозволу	Надро-користувач	Вид користування
1	Площа Загорівська	Нафта, газ природний, конденсат	Сировина паливно-енергетична	01-03-2016 01-03-2026 10 років	Приватне підприємство "ТД Атланта Плюс"	Геол. вивчення з ДПР

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

2	Родовище Локачинськ е	Газ природний вільний	Сировина паливно- енергетична	13-06-2001 13-06-2035 34 роки	АТ "Укргаз- видобування "	Видобування
---	-----------------------------	-----------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------	-------------

Нафтогазові свердловини (Площа Загорівська):

N п/п	Назва і номер свердловини	Категорія	Стан	Власник
1	Павлівська №1	пошукова	в очікуванні ліквідації	Дочірнє підприємство НАК "Надра України" "Західукргеологія"
2	Павлівська №2	пошукова	у дослідженні	Дочірнє підприємство НАК "Надра України" "Західукргеологія"
3	Павлівська №3	пошукова	ліквідована	Дочірнє підприємство НАК "Надра України" "Західукргеологія"

Нафтогазові свердловини (Локачинське родовище):

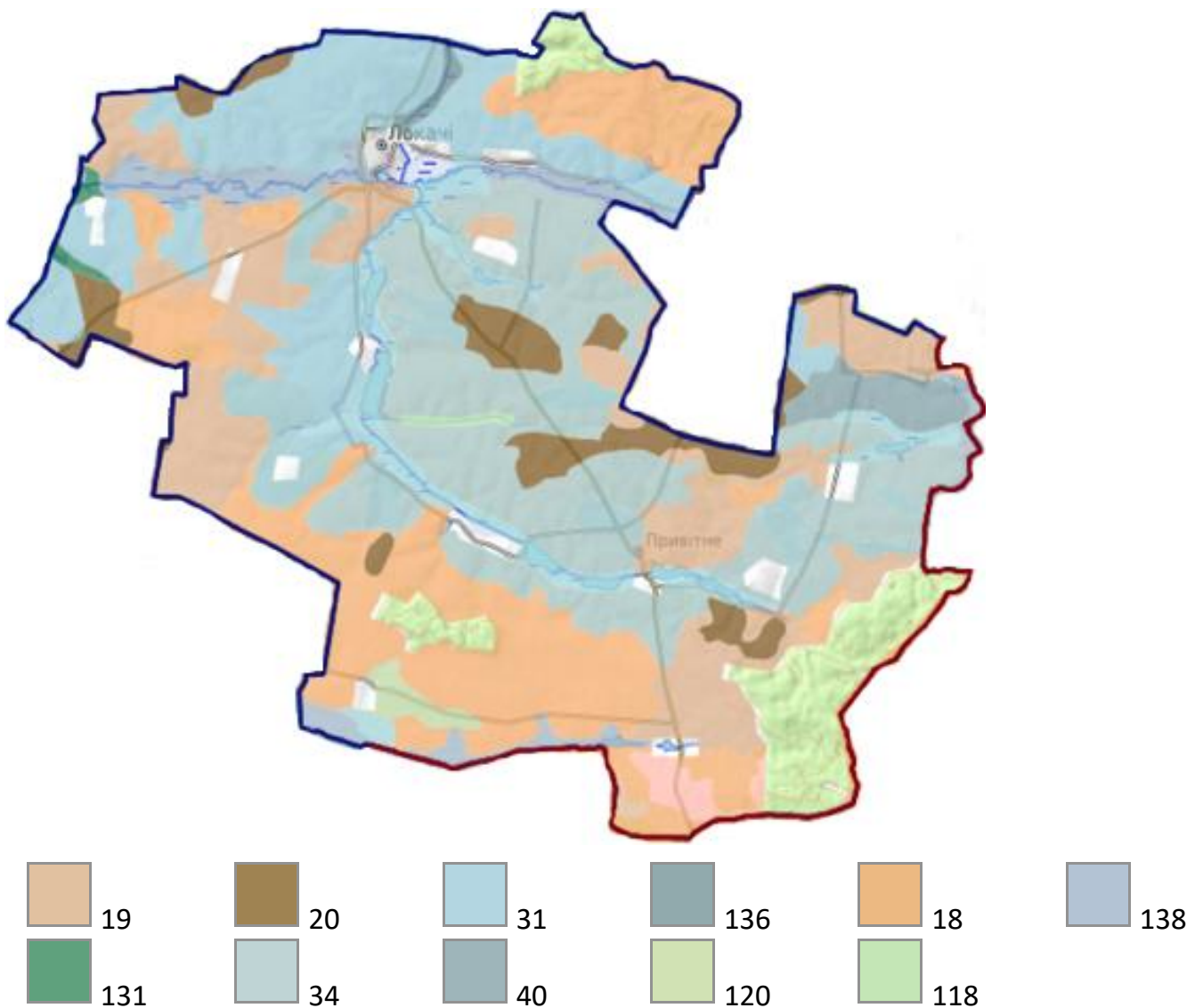
N п/п	Назва і номер свердловини	Категорія	Стан	Власник/Надрокористувач
1-2	Локачі №№ 3, 7	розвідувальна	ліквідована	ПАТ "Укргазвидобування"
3-5	Локачі №№ 2, 5, 105	розвідувальна	експлуатація (діюча)	ПАТ "Укргазвидобування"
6-7	Локачі №№ 25, 27	структурно- пошукова	експлуатація (діюча)	ПАТ "Укргазвидобування"
8	Локачі № 100	пошукова	експлуатація (діюча)	ПАТ "Укргазвидобування"
9-22	Локачі №№ 51- 59, 63-67	експлуатаційна (добувна)	експлуатація (діюча)	ПАТ "Укргазвидобування"
23	Локачі № 103	експлуатаційна (добувна)	в очікуванні підключення	ПАТ "Укргазвидобування"
24	Локачі № 102	оціночна (експлуатаційна)	в очікуванні підключення	ПАТ "Укргазвидобування"

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Ґрунти

На території громади найпоширенішими є комплекси чорноземних та опідзолених ґрунтів. Серед них та інших ґрунтів можна виділити наступні групи: темно-сірі опідзолені ґрунти (код 19), чорноземи опідзолені (код 20), чорноземи неглибокі слабогумусовані (код 31), торфово-болотні ґрунти, сірі опідзолені ґрунти (код 18), торфовища низинні (код 138), лучно-болотні ґрунти (код 131), чорноземи неглибокі (код 34), чорноземи глибокі малогумусні (код 40), лучні карбонатні ґрунти на елювії щільних карбонатних порід (код 120), лучні ґрунти (код 118), дерново-слабо- і середньопідзолиті піщані та глинисто-піщані ґрунти (код 2).

Основні групи ґрунтів на території Локачинської ТГ

Комбінація територіально-просторових характеристик та наявних природних ресурсів є основою агро-природного потенціалу.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

За природно-сільськогосподарським (ПСГ) зонуванням територія Локачинської ТГ належить до Лісостепової зони, Лісостепової Західної провінції, Ровенсько-Луцького округу, Луцького ПСГ району. Таке розташування зумовлює відповідну продуктивність сільськогосподарських угідь.

Узагальнені економічні характеристики сільськогосподарських угідь Луцького ПСГ району, до якого належить територія Локачинської ТГ

<i>Сільськогосподарські угіддя</i>	<i>Кап. рентний дохід, грн/га</i>
Рілля	29324,27
Багаторічні насадження	59885,83
Сіножаті	6039,19
Пасовища	5648,03

За рівнем капіталізованого рентного доходу (рілля) ПСГ район, до якого належить територія Локачинської ТГ, знаходиться на 69 місці з 200 ПСГ районів на території України (середнє значення становить 25509 грн/га).

У громади досить високий рівень агро-природного потенціалу. За умов застосування відповідної агротехніки та сталих сільськогосподарських практик, наявні ґрунти та інші природні умови можуть забезпечувати високу продуктивність у виробництві продукції рослинництва.

Кліматичні умови та зміни клімату

Клімат

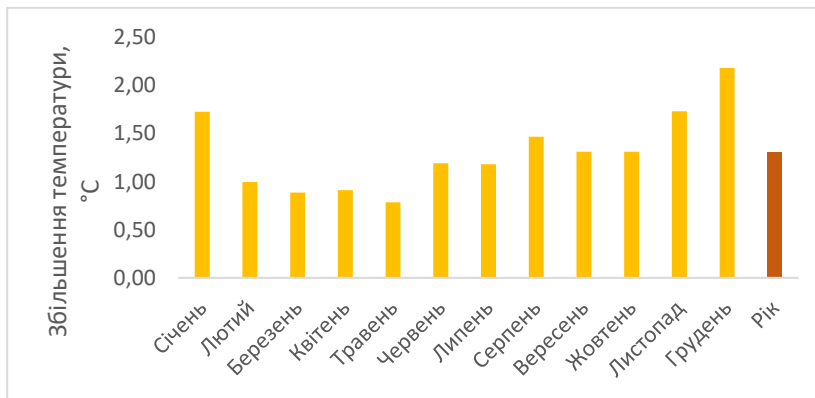
Клімат належить до важливих факторів, від яких залежить соціо-економічний розвиток громади. У Локачинській ТГ клімат характеризується як помірно континентальний з достатнім рівнем зволоження. За рік в середньому випадає близько 570-620 мм опадів. Середня температура у липні становить +17°C, а в січні -4°C.

Упродовж останніх двох десятиліть внаслідок підвищення температурних показників на фоні збереження достатнього рівня опадів на території громади складаються більш сприятливі умови для ведення аграрної діяльності, що дозволяє отримувати високі врожаї сільськогосподарської продукції.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

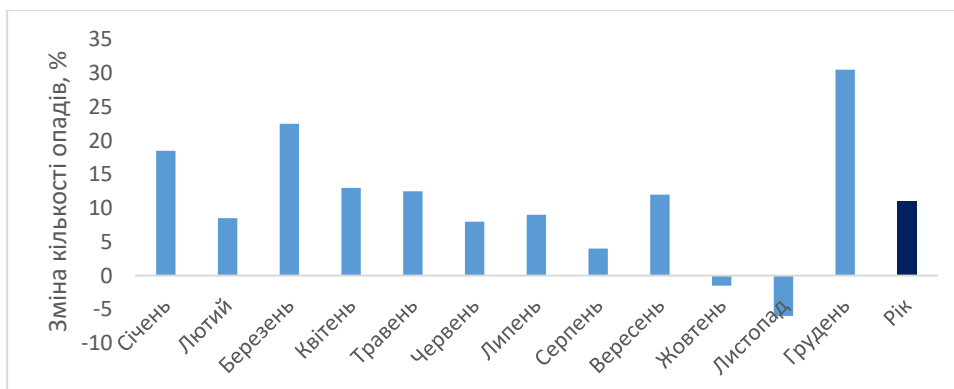
У середньостроковій перспективі (2031-2050 рр.) згідно узагальнених оцінок результатів основних регіональних кліматичних моделей, розроблених провідними вітчизняними і зарубіжними науково-дослідними установами, зберігатиметься загальна тенденція підвищення як середньорічних, так і помісячних значень температури повітря. При цьому найменші показники зростання температур очікуються у весняний період, а найвищі – в зимовий період.

Прогноз змін середніх місячних температур повітря у 2031-2050 рр. порівняно з 1991-2010 рр., °C

У весняний період разом із зимовим прогнозується найбільше зростання середньомісячної кількості опадів: на третину у грудні, та на 10-15% в середньому в інші зимові та весняні місяці. В літній період також можна очікувати незначне зростання кількості опадів (на 5% в середньому). Натомість в осінній період (за виключенням вересня) можливе незначне скорочення кількості опадів.

Прогноз змін середніх місячних та річних сум опадів у 2031-2050 рр. порівняно з 1991-2010 рр., %

Хоча в цілому прояви зміни клімату на території Локачинської громади мають більш виражений позитивний характер, проте існують і негативні виклики, які призводять до зміни усталених практик економічної діяльності, повсякденного способу життя мешканців тощо. Для

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

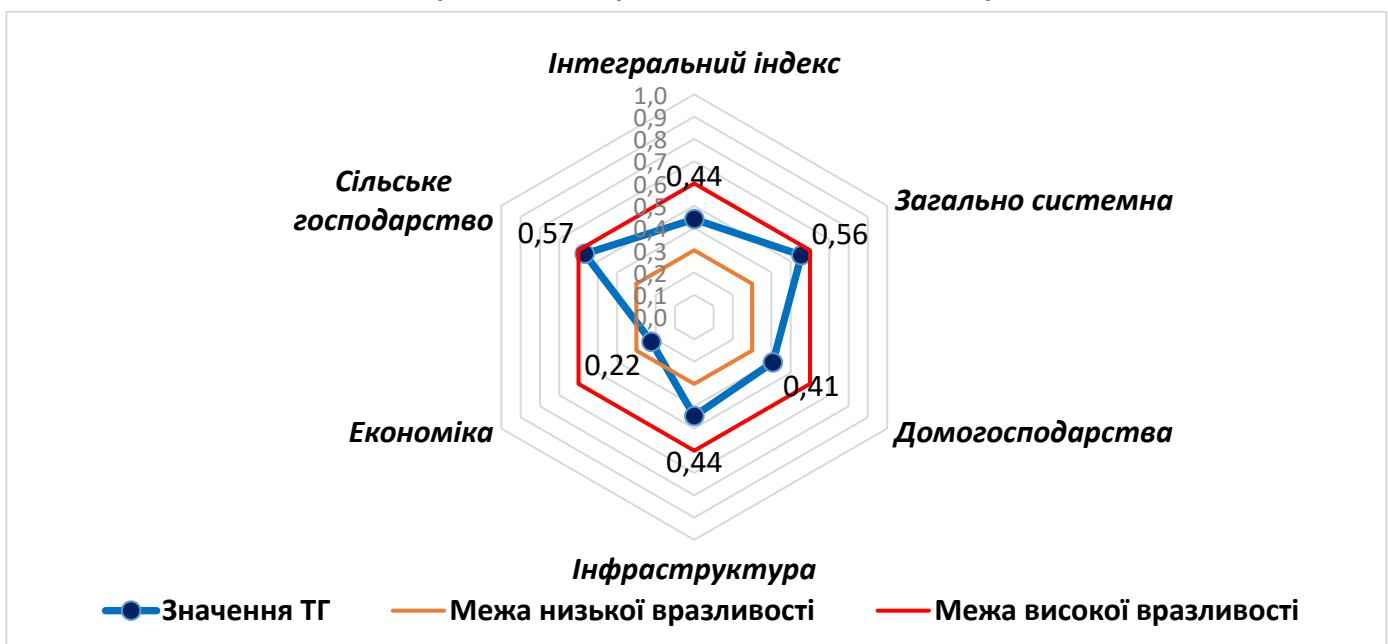
розуміння ступеня впливу й чутливості громади до зміни клімату була проведена загальна оцінка вразливості.

Вразливість до кліматичних змін

Оцінка вразливості до зміни клімату здійснювалась за 5-ма основними складовими соціо-економічної системи громади, а саме: економіки, сільського господарства, інфраструктури, домогосподарств, загально системною складовою. Оцінка здійснювалась на основі бальної оцінки (від 0 до 3 балів) методом анкетування двох груп респондентів: (1) представників громад й (2) науковців та експертів у сфері зміни клімату. Анкета містить 21 індикатор, що характеризують вразливість громади до зміни ключових погодно-кліматичних факторів: несприятливих гідрометеорологічних явищ, зменшення кількості та якості питної води, підвищення температури та теплового стресу. Вразливість складової соціо-економічної системи громади прийнята як висока, якщо сума балів перевищує 60% від максимально можливого рівня. Відповідно помірний рівень вразливості – коли сума балів знаходиться в межах 30-60%. Розраховані значення за кожною складовою соціо-економічної системи зведено до інтегрального індексу, що описує загальну вразливість громади до зміни клімату. Значення інтегрального індексу та його складових варіюють від 0 до 1 бала: чим ближче до 1, тим вищий рівень вразливості.

Оцінене значення інтегрального індексу вразливості Локачинської ТГ становить 0,44, що відповідає помірному рівню вразливості громади до зміни клімату.

Вразливість громади до зміни клімату

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

В Локачинській громаді найбільш вразливими є загально системна складова та сільське господарство, значення вразливості яких хоча й відповідає помірному рівню, але наближається до граничної межі (0,6 бала) високої вразливості: 0,56 та 0,57 бала відповідно. Загально системна вразливість обумовлена чутливістю до несприятливих гідрометеорологічних явищ, прояви і частота яких в умовах зміни клімату зростає, а також підвищення середніх та екстремальних температур повітря. Вразливість сільського господарства Локачинської громади обумовлена цілою низкою чинників, основними з яких є достатньо високий рівень розораності території, чутливість до появи нових шкідників та хвороб. Разом з тим, частково нівелює вразливість сільського господарства те, що зміни клімату в найближчій перспективі (до 2030 року) формуватимуть сприятливі умови для підвищення урожайності більшості як комерційно привабливих культур (зернові та олійні), так і тих, що вирощуються переважно в домогосподарствах (овочів, ягід тощо).

Для зменшення ж вразливості й підвищення адаптаційних здібностей в аграрній сфері рекомендується активніше впроваджувати агротехнології (1) для зниження випаровування вологи (на основі мінімальної обробки ґрунту), а також (2) підвищення природної стійкості агросистем шляхом розширення площ, щорічно вкритих рослинністю (сінокосів, пасовищ тощо). Зменшення загально системної вразливості в Локачинській громаді може бути забезпечено шляхом (1) упорядкування структури землекористування (зменшення розораності, відновлення площ під багаторічними насадженнями та лісом) й (2) підвищення стійкості до негативної дії гідрометеорологічних явищ (відновлення й підтримання мережі дренажу та відведення дощової води).

Домогосподарства й інфраструктура Локачинської громади менш вразливі до зміни клімату. Разом з тим, підвищити їх опірність до негативної дії зміни клімату та підвищити адаптаційні здібності дозволить впровадження заходів, спрямованих на (1) раціональне використання водних ресурсів та (2) підвищення енергетичної незалежності, зокрема шляхом розвитку біоенергетики в громаді з використанням як аграрної сировини так і сировини лісгосподарського походження.

Екологія

Антропогенно-господарський вплив на довкілля

Стан навколишнього середовища на території Локачинської територіальної громади характеризується відчутним впливом господарської діяльності на довкілля. Інтегральний рівень антропогенного (господарського) навантаження (52 за 100-бальною шкалою) – приблизно на межі між другим та третім середніми рівнями, що означає помірний вплив або істотний за багатьма напрямками вплив на довкілля.

Інтегральний індекс антропогенного (господарського) навантаження на довкілля

Серед факторів негативного антропогенного впливу на довкілля у громаді можна виділити наступні.

На території громади є значна кількість (20-25 од.) неорганізованих звалищ промислового, побутового, будівельного та іншого сміття. Хоча збирання та вивіз твердих побутових відходів у смт. Локачі здійснюється централізовано комунальним підприємством «Локачинське виробниче житлово-комунальне господарство», але, цей процес ще не налагоджений у сільських населених пунктах, де для захоронення сміття є відведені місця (ями), які періодично рекультивуються. Не у всіх населених пунктах наявні організовані майданчики для збирання твердих побутових відходів.

Серед інших факторів негативного впливу на довкілля – два пункти заправки автотранспорту, а також два тваринницькі комплекси, де зараз утримується 137 голів ВРХ (с. Бубнів) та 2870 голів свиней (с. П'ятикори).

Протягом останнього десятилітнього періоду спостерігається відчутне погіршення якості води у джерелах водозабору та значне зниження рівня води у них (поверхневих водоймах, криницях, свердловинах).

Непоодинокими є випадки безвідповідального ставлення користувачів до земельних ресурсів природоохоронного значення та територій, які потребують відповідної агротехніки (крутосхили тощо), має місце розорювання прибережних охоронних смуг. Це призводить до пришвидшення ерозії ґрунтів та розвитку інших негативних процесів. Частково мають місце

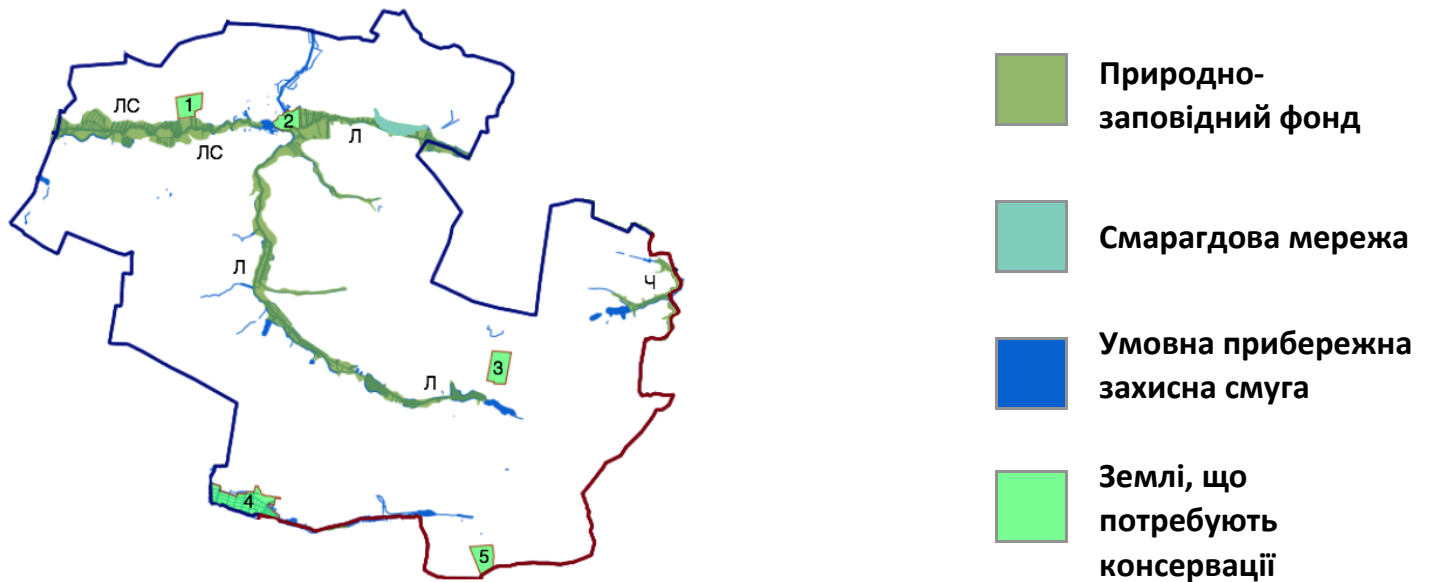
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

випадки негативного впливу на довкілля та біосистеми внаслідок недотримання вимог під час удобрення та обробки сільськогосподарських угідь хімізасобами.

Природоохоронні території та потреба в природоохоронних заходах

В межах Локачинської ТГ знаходиться ряд природоохоронних об'єктів природно-заповідного фонду та Смарагдової мережі. Природно-заповідний фонд представлений заказниками місцевого значення. У гідрологічних заказниках “Луга-Свинорийка”, “Лучний”, “Чорногузівський” охороняються лучно-болотні масиви та заплавні луки у долинах річок Луга-Свинорийка, Свинарка, Чорногузка, де зростають та мешкають рідкісні види рослин та тварин. Смарагдова мережа включає території Особливого Природоохоронного Інтересу, та проектується за аналогічними принципами, що й мережа “Натура 2000” в державах ЄС.

Природоохоронні території та такі, що потребують охорони

Код на карті	Назва	Значення	Категорія	Тип	Площа, га
ЛС	“Луга-Свинорейка”	Місцеве	Заказник	Гідрологічний	880
Л	“Лучний”	Місцеве	Заказник	Гідрологічний	1007
Ч	“Чорногузівський”	Місцеве	Заказник	Гідрологічний	121
Всього					2008

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Об'єкти Смарагдової мережі

Назва території	Площа, га	Кількість видів птахів	Кількість природних оселищ	типів
Markovychi	53	16	3	

Територія “Марковичі” належить до об'єктів Смарагдової мережі континентального біогеографічного регіону.

Землі, що потребують консервації – це ділянки деградованих і малопродуктивних земель, господарське використання яких є екологічно небезпечним та економічно неефективним, а також техногенно забруднені земельні ділянки, на яких неможливо одержати екологічно чисту продукцію, а перебування людей на цих земельних ділянках є небезпечним для їх здоров'я. В межах Локачинської територіальної громади є такі ділянки загальною площею 503 га, у т.ч. 139 га деградованих та 364 га малопродуктивних земель.

Землі, що потребують консервації

№ п/п	Тип	Площа, га
1	Деградовані	80,3985
2	Деградовані	58,3841
<i>Разом деградованих</i>		<i>138,7826</i>
3	Малопродуктивні	93,9597
4	Малопродуктивні	192,294
5	Малопродуктивні	78,179
<i>Разом малопродуктивних</i>		<i>364,4327</i>
Всього земель, що потребують консервації		503,2153

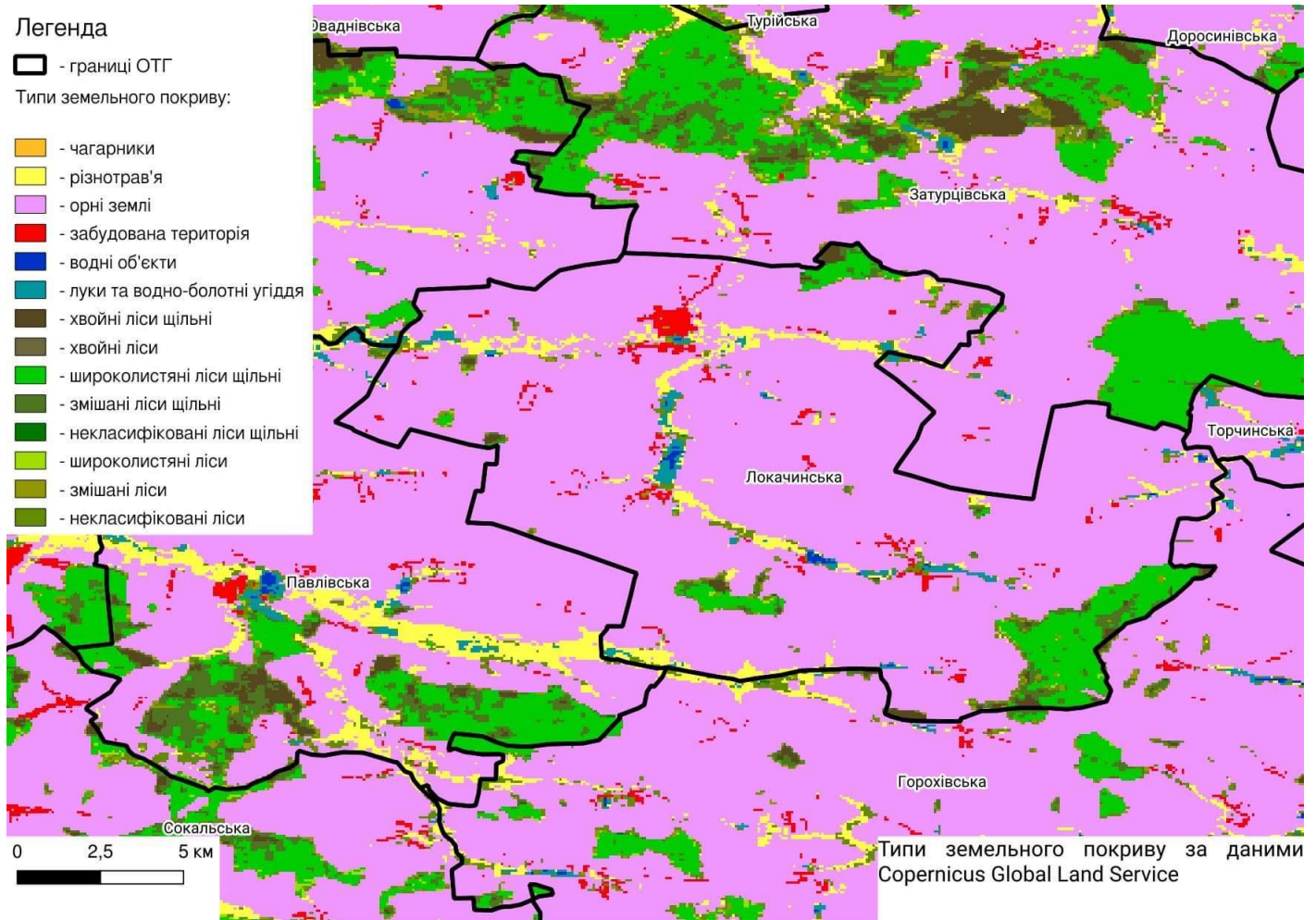
Біорізноманіття

Одним із показників потенціалу та стану екологічних ресурсів є рівень біорізноманіття. Високий рівень біорізноманіття сприяє вищій продуктивності екосистем та їх сталому відтворенню, заповненості екологічних ніш, ефективнішому використанню ресурсів, опору біологічному вторгненню інвазійних видів тощо.

Різноманітність екосистем, біотопів значною мірою визначається типами земельного покриття – природних, або таких, що формуються в результаті господарської діяльності чи іншого антропогенного впливу на природні комплекси. Основні типи земельного покриття на території громади (див. рис.) визначені на основі даних, отриманих через Copernicus Global Land Service, що є компонентом європейської програми моніторингу земельної поверхні.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Виділені типи земельного покриття відповідають класифікації, що використовується Світовою продовольчою організацією ООН.

За даними моніторингу, дуже значна частина території громади (більше 80%) – орні землі, на другому місці – ліси, також є відносно незначні площі різнотрав'я, лук та водно-болотних угідь. Розораність території громади є надмірною, що негативно впливає на біорізноманіття. Лісовкриті площі представлені лісами різних типів, проте найвищою є частка широколистяних лісів.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

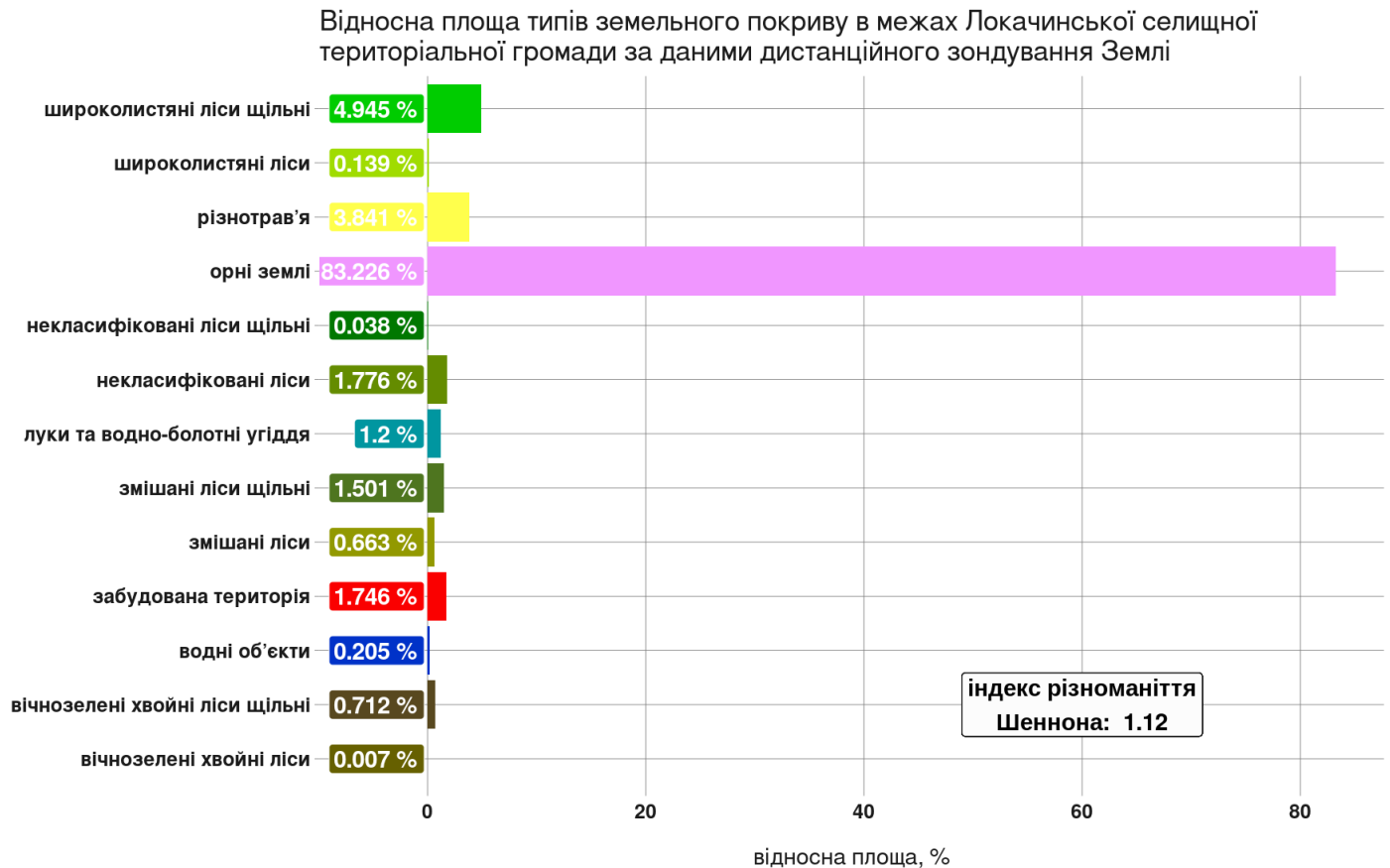

Схема класифікації земельного покриття - згідно FAO UN
Вихідні дані:
1) Copernicus Global Land Service;
2) Міністерство розвитку громад та територій України

Індекс біорізноманіття Шеннона

Важливим показником рівня біорізноманіття є **індекс Шеннона**, що характеризують як видовий потенціал, тобто різноманітність, кількість різних видів, так і вирівненість, тобто частоту – наскільки часто зустрічаються ті чи інші види. Чим більший індекс Шеннона, тим більшою є видова різноманітність в екосистемі. Цей показник зазвичай має значення в межах від 1,5 до 3,5 і дуже рідко перевищує 4,5. Індекс Шеннона для території Локачинської громади становить 1,12, що свідчить про відносно низьку видову біорізноманітність.

Екосистемні послуги

Екосистемні послуги є суспільними благами, які формуються прямо або опосередковано завдяки екосистемі. Виділяють чотири основні групи екосистемних послуг: забезпечувальні (продукція екосистем: продовольство, вода, деревина); регулюючі (формування клімату, очищення води та); культурні (задоволення естетичних, культурних потреб); підтримуючі (формування ґрунту, базові біогеохімічні процеси).

У Локачинській громаді одним із найвагоміших компонентів з точки зору формування екосистемних послуг є лісові угіддя. Виходячи із структури та середньої оцінки екосистемних послуг у Волинській області, тільки завдяки лісовим ресурсам на території Локачинської

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

громади формуються екопослуги на 740 тис. дол. США за світовими цінами, або приблизно на 160 тис. грн за внутрішніми цінами з врахуванням відносної купівельної спроможності. Приблизно третину від загальної вартості цих екосистемних послуг становлять ефекти для регуляції клімату, ще третина – ефекти з переробки відходів, до 20% – виробництво харчової продукції, і решта (приблизно 14%) – рекреація.

Вартісна оцінка екосистемних послуг характеризує суспільну цінність екологічних ресурсів та їх внесок у підтримку та функціонування різних природних, економічних та соціальних систем. Дбайливе та раціональне ставлення до цих ресурсів, ефективне їх використання сприятиме підвищенню рівня добробуту та поліпшенню якості життя населення громади.

Демографія

Демографічний потенціал є одним з визначальних для забезпечення стабільного соціально-економічного розвитку громади. Чисельність населення, природний та міграційних рух, статево-вікова структура та якісні показники трудових ресурсів формують основу економічної стабільності і дозволяють прогнозувати напрями подальшого розвитку.

Розселення. Населення громади, чисельність якого на 01.01.2021р. становила 13384 осіб досить рівномірно розосереджено у населених пунктах. В 17 селах (60 % поселень громади) чисельність населення становить від 100 до 500 осіб, в 6 селах – більше 500 осіб, тільки в 4 кількості проживаючих осіб становить менше 100 осіб. Дві третини населення проживають поза межами центру громади (в смт Локачі мешкає 28,2%), що закладає основу для просторово рівномірного розвитку і сприяє виконанню багатоаспектних функцій сільських територій.

Щільність населення у громаді становить 38,5 осіб на 1 км², що менше за показники як Волинської області, так і України¹. Низька щільність населення притаманна всім сільським територіям України і, з одного боку, ускладнює комунікацію між людьми, роботу в спільних проектах, забезпечення населення різними видами послуг, з іншого, збільшує потенціал природних ресурсів на душу населення.

¹ Довідково: щільність населення Волинської області становить 51,3 особи на 1 км², України – 68,8 осіб на 1 км².

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Демографічні показники у розрізі поселень Локачинської громади

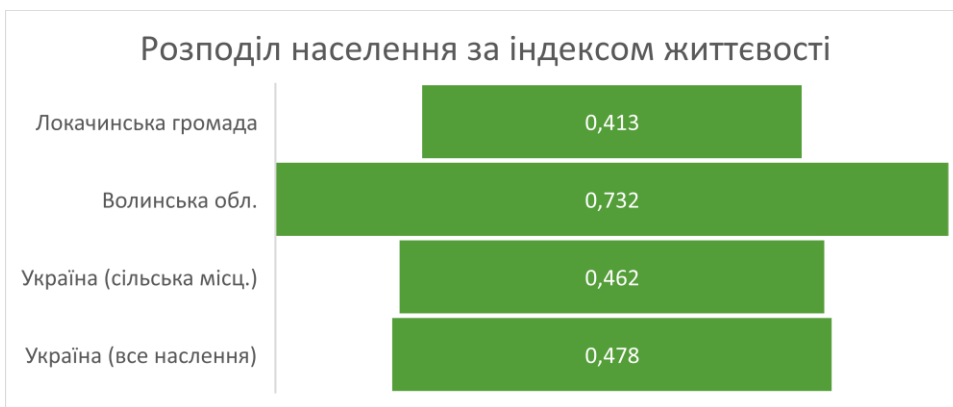
Населений пункт	Чисельність населення, осіб		Скорочення/ приріст населення, 2014 - 2021рр., %	К-т демогра- фічного навантаження, ‰	Потенціал нарощення людності, %
	2014р.	2021р.			
с. Бермешів	147	158	7,48	0,66	6,33
с. Білопіль	336	338	0,60	0,50	10,95
с. Бубнів	461	378	-18,00	0,58	17,20
с. Дорогиничі	577	529	-8,32	0,64	16,64
с. Залужне	254	251	-1,18	0,42	13,55
с. Замличі	327	301	-7,95	0,80	17,61
с. Защитів	79	70	-11,39	1,06	32,86
с. Заячиці	435	419	-3,68	0,59	12,17
с. Козлів	433	393	-9,24	0,51	16,54
с. Колпитів	536	499	-6,90	0,67	19,04
с. Конюхи	665	606	-8,87	0,62	20,30
с. Коритниця	650	518	-20,31	0,63	13,90
с. Кремеш	309	308	-0,32	0,61	18,51
с. Крухиничі	664	597	-10,09	0,64	18,93
с. Кути	81	67	-17,28	0,56	5,97
с. Линів	345	336	-2,61	0,73	18,75
смт Локачі	3888	3775	-2,91	0,72	15,34
с. Марковичі	329	312	-5,17	0,70	21,79
с. Міжгір'я	75	69	-8,00	1,88	11,59
с. Низькі Цевеличі	135	132	-2,22	0,55	11,36
с. Новий Загорів	486	438	-9,88	0,45	21,46
с. П'ятикори	387	361	-6,72	0,63	17,73
с. Привітне	1290	1101	-14,65	0,56	14,08
с. Роговичі	57	53	-7,02	0,43	15,09
с. Старий Загорів	664	698	5,12	0,75	15,04
с. Твориничі	146	142	-2,74	0,58	18,31
с. Хорів	316	316	0,00	0,25	12,66
с. Цевеличі	241	219	-9,13	0,56	17,35
РАЗОМ	14313	13384	-6,49	0,63	16,09

Природній рух і міграція. За період 2014-2021 рр. загальне скорочення населення на територіях, які зараз включені до Локачинської громади становило 6,5%, при цьому у 3 селах відмічається позитивне сальдо. Приріст населення мають села Бермешів (7,48%), Старий Загорів (5,12%), Білопіль (0,6%). Населення смт Локачі зменшилося на майже 3%, в с.Хорів змін

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

у чисельності населення не відбулося. В решті сіл скорочення населення становило від 0,5 до майже 18% (табл.). Найбільше втратили с.Коритниця (-20,3%), с.Кути (-17,28%), с.Бубнів (-18,0%), с.Привітне (-14,65%), с.Защитів (-11,39%), в решті сіл скорочення населення коливається в межах 10%. Зміна чисельності населення не залежить від величини населеного пункту.

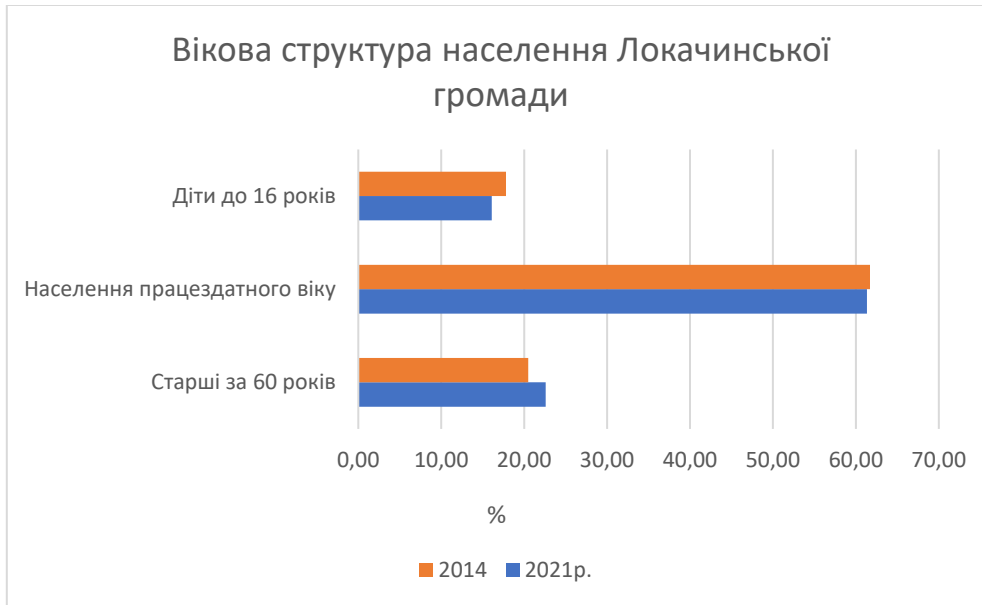
Головним чинником зменшення чисельності населення громади є природний рух. Протягом останніх трьох років кількість померлих щорічно переважає кількість народжених. У 2018р. і 2019р. кількість померлих у населених пунктах громади в 2,4 рази перевищила кількість народжених, у 2020р. – в 2,5 рази. Розрахований індекс життєвості, як відношення загальної кількості народжених до загальної кількості померлих у Локачинській громаді становив 0,413 (чим віддаленіше значення показника від 1, тим ситуація складніша). Тенденції народжуваності і смертності в громаді аналогічні до загальноукраїнських, але суттєво гірші за середні показники Волинської області (рис.). Загалом по Україні на даний час не забезпечується навіть просте відтворення населення.

Міграційні процеси (зняття з обліку та реєстрація місця проживання) у порівнянні з природним рухом незначно впливають на чисельність населення. Але кількість вибулих щорічно вдвічі переважає кількість прибулих.

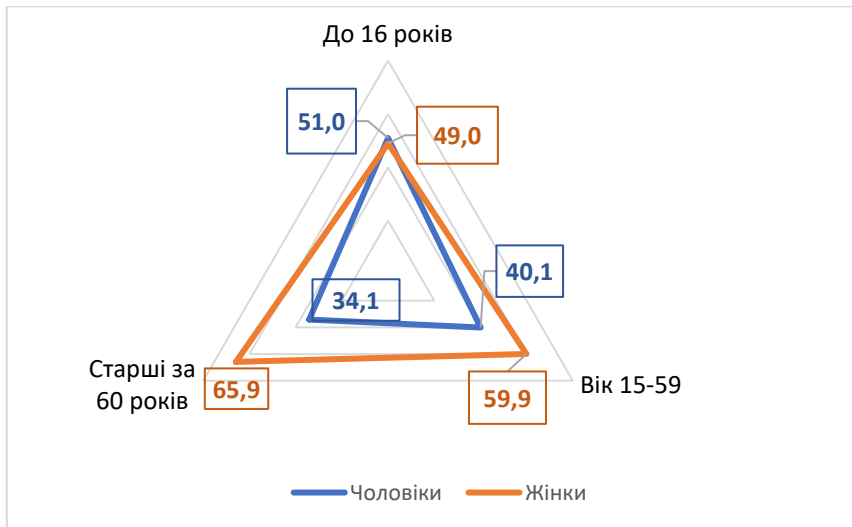
Статеві-вікова структура населення. Вікова структура населення громади є подібною до загальноукраїнської. Питома вага чисельності людей у працездатному віці 16-60 років на початок 2021 р. становить 61 %, частка дітей – 16 %, осіб старшого віку (пенсіонерів) – 23%. Порівняння цих показників з аналогічними у 2014р. свідчить про, хоч і не значне – на 2в.п., але зменшення кількості осіб працездатного віку за рахунок збільшення чисельності літніх людей.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Майже незмінна вікова структура населення протягом 7-річного періоду і збереження частки дітей в умовах сучасної загальної депопуляції виступає позитивним чинником для подальшого розвитку.

Структура населення Локачинської громади за гендерною ознакою включає 40,7% чоловіків і 59,3% жінок. Найбільше до гендерного балансу наближені діти до 16 років (рис.).

Серед працездатного населення у віці 16-59 років кількість жінок на 50% перевищує кількість чоловіків. У старшій віковій категорії жінок майже вдвічі більше за чоловіків. Питома вага чоловіків у населенні громади не тільки кількісно менша, а й має нижчий життєвий потенціал, оскільки очікувана тривалість життя жінок на 18 % вище ніж чоловіків².

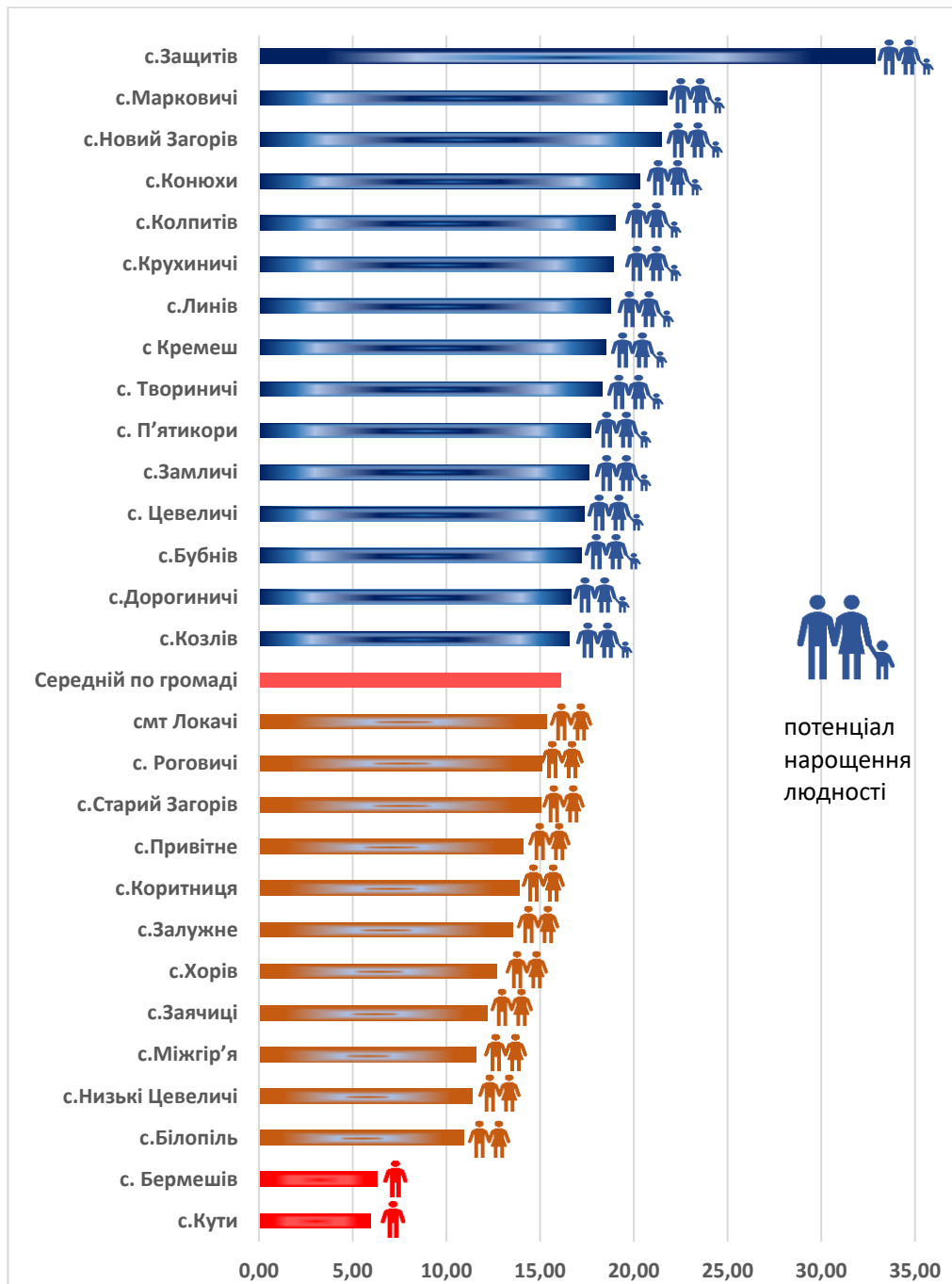
Потенціал нарощення людності (ПНЛ) - відношення кількості дітей і молоді до всього населення в громаді. В чотирьох населених пунктах ПНЛ вищий 20%, зокрема високі потенційні можливості нарощення людності в громаді є в с. Защитів (33%), с. Новий Загорів (22%), с. Марковичі (22%), с. Конюхи (20%). Зважаючи на показники нарощення людності в с. Кути (5,97%) та враховуючи скорочення населення у селі протягом 2014-2021рр. на 17,3% вже у

² Середня очікувана тривалість життя при народженні в Україні становить 71,4 роки, у тому числі чоловіків – 66,2, жінок – 75,8, тобто тривалість життя жінок на 10 років більша ніж у чоловіків.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

короткостроковій перспективі можна прогнозувати повне знелюднення населеного пункту і відповідно його зникнення з карти України. У с. Бермешів потенціал нарощення людності також має найнижчий в громаді показник (6,33%), але зважаючи на приріст населення протягом зазначеного періоду на 7,5% та загальну чисельність, яка перевищує 100 осіб цей населений пункт має потенціал розвитку.

Потенціал нарощення людності у розрізі населених пунктів громади, 2021р.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Коефіцієнт демографічного навантаження (КДН) як співвідношення між кількістю дітей та осіб старшого віку і населення працездатного віку свідчить, що у середньому на кожну 1000 працездатного населення припадає 260 дітей віком до 16 років і 370 пенсіонерів, а в цілому демографічне навантаження дітьми і пенсіонерами в розрахунку на кожну 1000 працездатного населення Локачинської громади на 01.01.2021р. становить 630 осіб³, що є кращим за середньоукраїнський показник.

Сучасна демографічна ситуація в громаді відповідає загальноукраїнським тенденціям. Низький рівень народжуваності зі значно вищим рівнем смертності, низький коефіцієнт життєвості, що свідчить про незабезпеченість навіть простого відтворення населення, не надто сприятлива вікова структура з переважанням кількості осіб літнього віку над кількістю дітей, значне демографічне навантаження, як особами допрацездатного, так і післяпрацездатного віку, гендерний дисбаланс у найбільш продуктивних вікових групах. Серед можливостей, які у перспективі сприятимуть збереженню чисельності населення громади є потенціал нарощення людності та вагома частка працездатного населення. За виважених заходів і дій в громаді, спрямованих на збереження людності у кожному населеному пункті демографічний потенціал сприятиме, а не обмежуватиме розвиток громади.

Структура місцевої економіки

Утворення територіальних громад, передача ресурсів, повноважень на місця в рамках реформи децентралізації влади передбачає насамперед підвищення фінансової спроможності, економічної, інвестиційної привабливості територій для якісного й комфортного проживання людей.

Підвищення рівня фінансової спроможності громади забезпечують шляхом створення належних умов для розвитку місцевої економіки, сприяння залученню інвестицій, підтримки місцевого бізнесу та розвитку галузей задля ефективного використання трудових ресурсів, запобігання зростання безробіття й забезпечення соціального захисту населення громади.

На території Локачинської селищної територіальної громади зареєстровано понад 200 юридичних осіб, з яких 39 % - в адміністративному центрі громади, смт. Локачі.

³ Довідково: середній показник демографічного навантаження в Україні становить 682 особи – 271 дітьми до 16 років і 411 особами старшими за 60 років.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

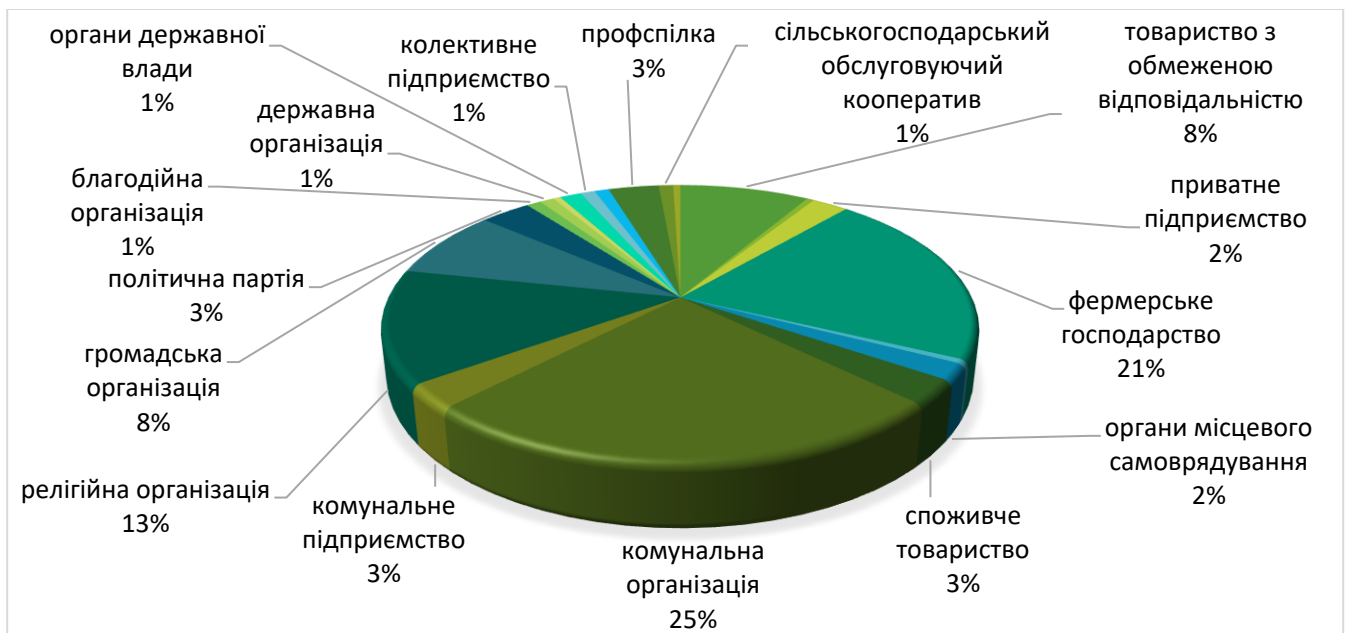
Кількість юридичних осіб, зареєстрованих в населених пунктах Локачинської ТГ

За організаційно-правовою формою в громаді переважають комунальні організації (25%), фермерські господарства (21%), релігійні організації (13%), громадські організації (8%), товариства з обмеженою відповідальністю (8%).

Переважаючий напрям діяльності підприємств – сільськогосподарське виробництво та переробка сільськогосподарської продукції, виробництво кормів, а також добування природного газу.

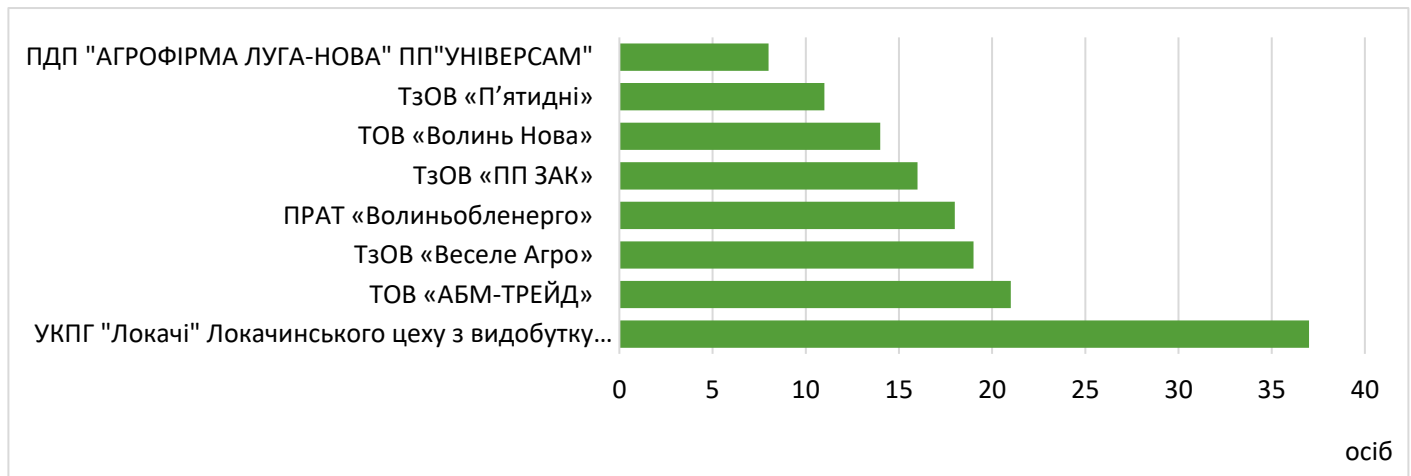
Організаційно-правові форми зареєстрованих на території Локачинської громади юридичних осіб

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

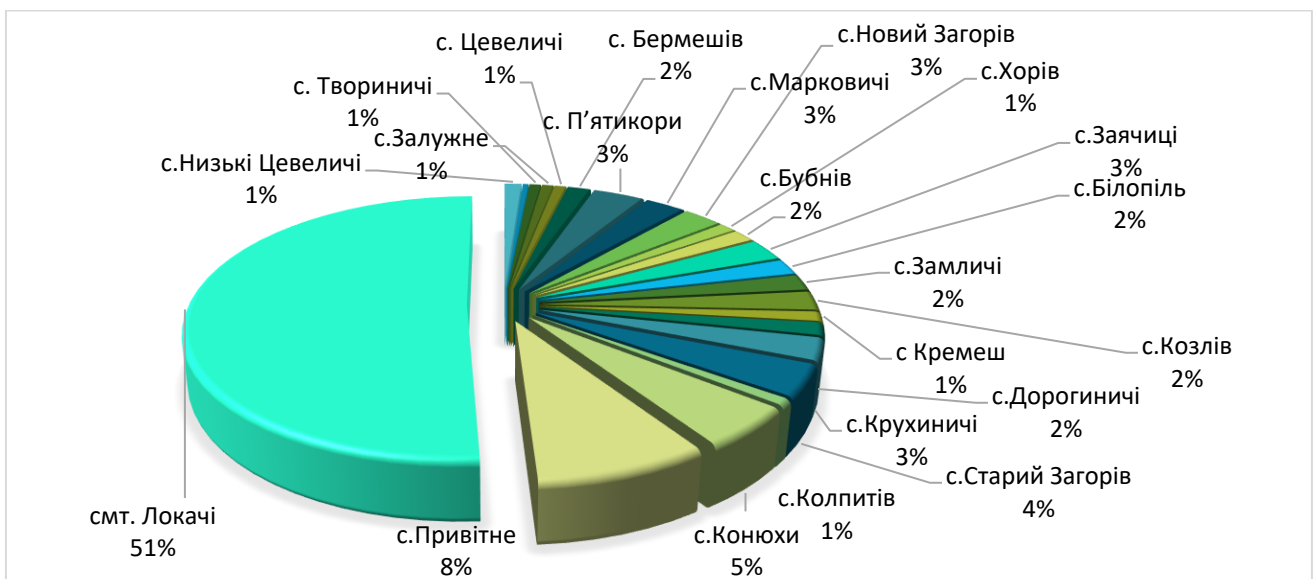
Найбільшими бюджетоутворюючими підприємствами громади є УКПГ «Локачі» Локачинського цеху з видобутку нафти, газу та конденсату Філії ГПУ «Львівгазвидобування» АТ «Укргазвидобування» (зайнято 37 осіб), ТОВ «АБМ-ТРЕЙД» (зайнято 21 особу), ТзОВ «Веселе Агро» (19 працівників), ПРАТ «Волиньобленерго» (18 осіб), ТзОВ «ПП ЗАК» (16 осіб), ТОВ «Волинь Нова» (14 осіб), ТзОВ «П'ятидні» (11 осіб), ПДП «АГРОФІРМА ЛУГА-НОВА» ПП «УНІВЕРСАМ» (8 осіб). Агропідприємства мають вагомий вплив на наповнення дохідної частини місцевого бюджету та створення робочих місць.

Підприємства – найбільші роботодавці громади

В Локачинській громаді офіційно зареєстровано понад 250 фізичних осіб підприємців, 51 % з яких – в смт. Локачі.

Фізичні особи підприємці, які здійснюють свою діяльність в Локачинській ТГ

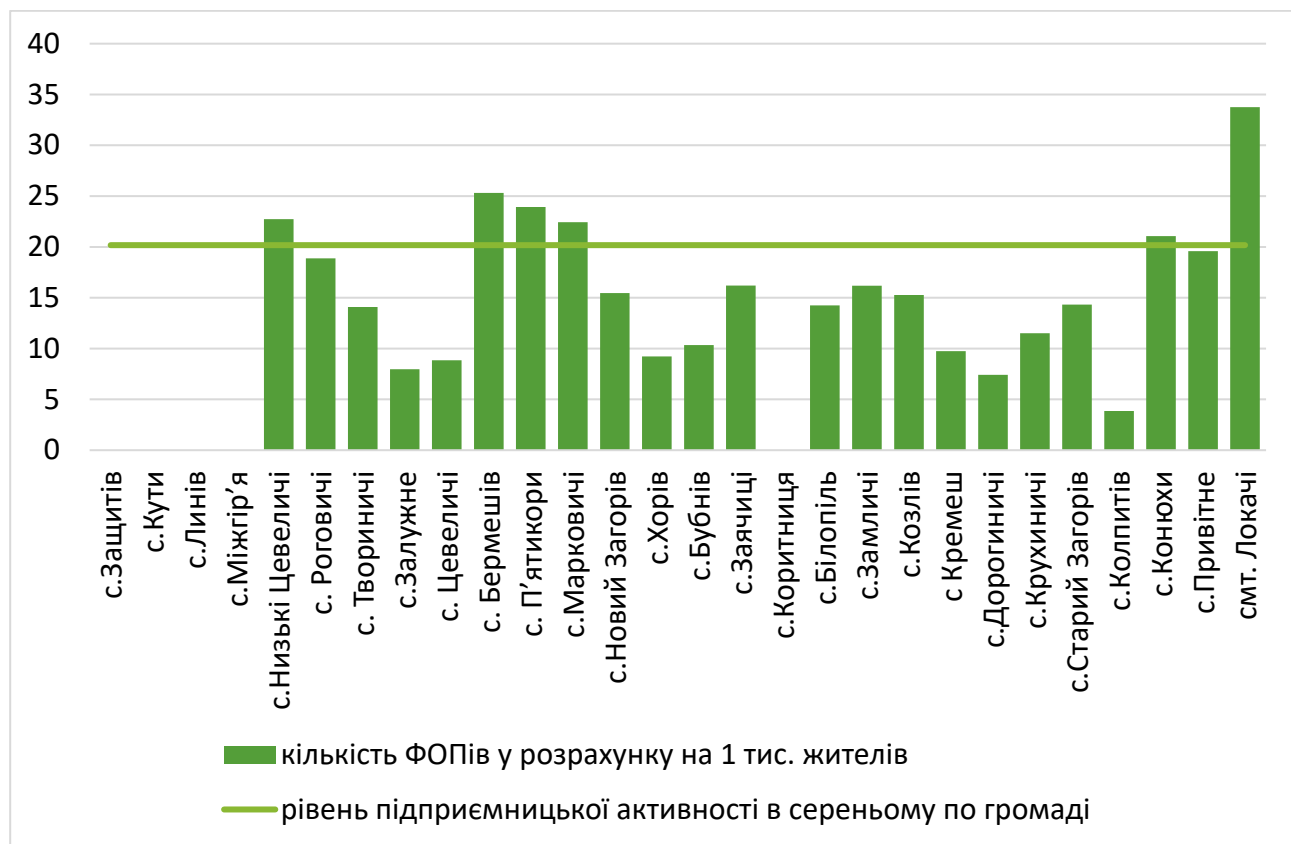

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Якщо розглядати рівень підприємницької активності мешканців громади як кількість створених ФОПів у розрахунку на 1 тис. населення – то в середньому по громаді утворено 20 ФОПів на 1 тис. жителів. В смт. Локачі, селах Бермешів, П'ятикори, Марковичі, Низькі Цевеличі рівень підприємницької активності вищий.

Основні напрями діяльності ФОПів – торгівля роздрібна та оптова, сільське господарство, станції техобслуговування, сфера програмування та інформаційних технологій.

Рівень підприємницької активності жителів (кількість ФОПів , створених у громаді в розрахунку на 1 тис. жителів)

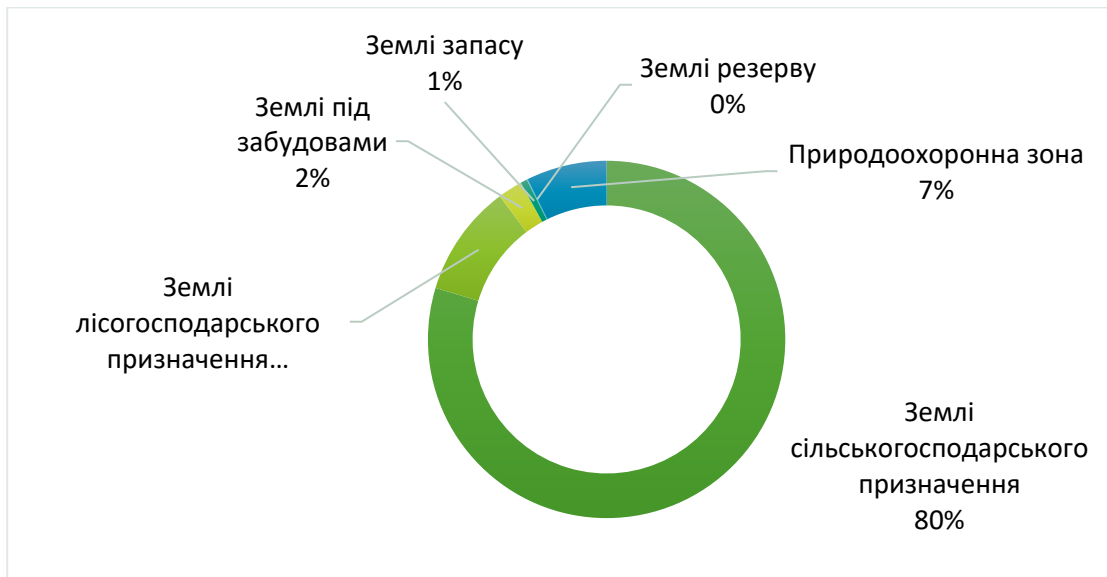
Аграрний сектор має вагомий вплив на розвиток економіки громади: наповнення дохідної частини бюджету та створення робочих місць. Локачинська громада також відзначається наявністю підприємства з видобутку та очистки газу, що позитивно впливає на соціально-економічний розвиток: газифіковано газом власного виробництва 18 населених пунктів Волині: Марковичі, Міжгір'я, Роговичі, Шельвів, Гранатів, Войнин, Линів, Бубнів, Затурці, Маньків, Зубильне, Сирнички, Семеринське, Юнівка, Великий Окорськ, Малий Окорськ, Квасовиця та Вілька Садівська, готують до газифікації с. Холопичі.

Сільське господарство і сільські території

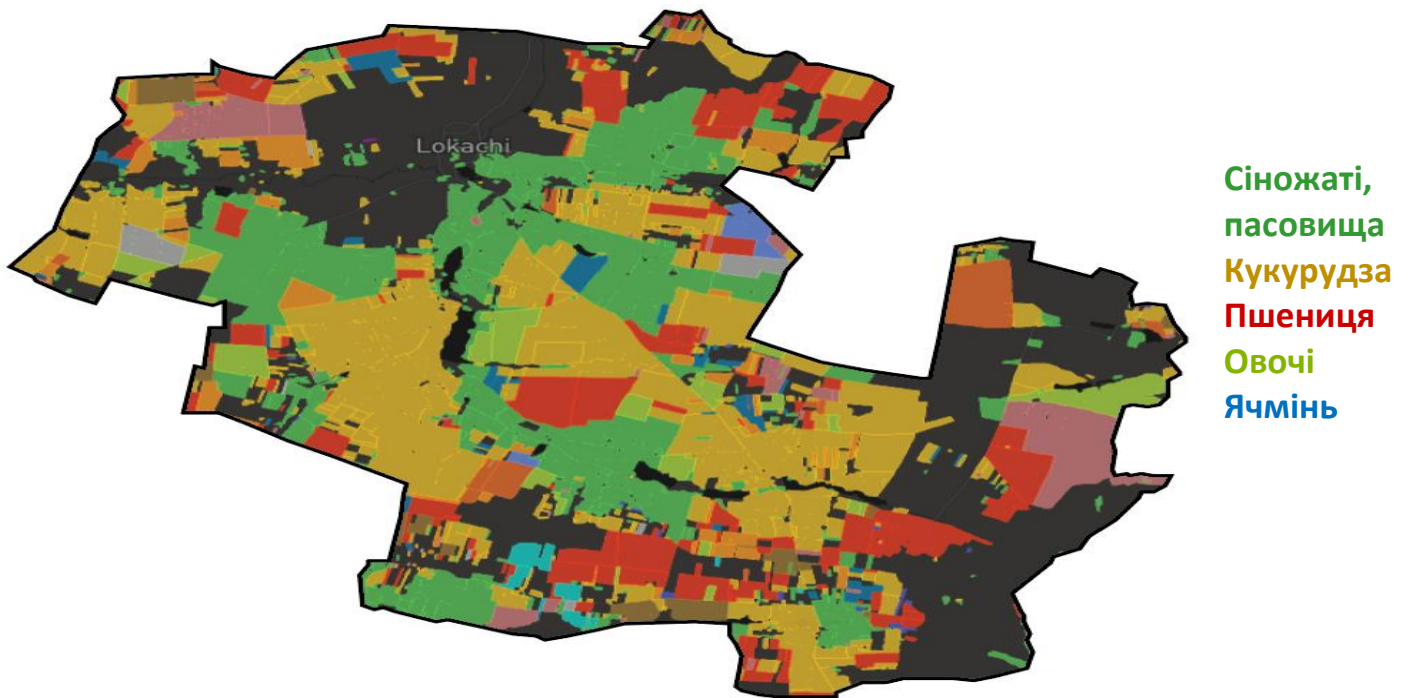
Просторовою базою для ведення сільськогосподарського виробництва є земля. Локачинська ТГ використовує 35 тис. га, з яких 80 % - землі сільськогосподарського призначення, а з них 86 % - рілля.

Структура земель Локачинської ТГ

За даними ресурсу One Soil на території Локачинської громади переважно вирощують трави, кукурудзу, пшеницю. Популярними також є соя, ріпак. Середній розмір поля 741 га.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

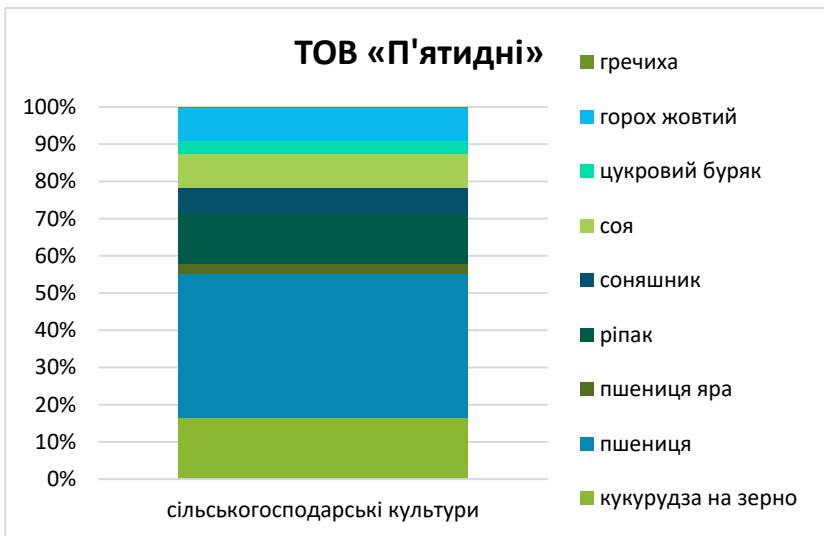

Площа землекористування аграрних підприємств Локачинської ТГ варіюється від 1 га до 2046 га. Найбільше підприємств (34 %) мають площу землекористування від 10 до 50 га. В сукупності вони обробляють 467 га (3 % земель в обробітку). 36 % землі використовують 3 підприємства з площею земель в обробітку 1000-2000 га. На підприємствах даної групи працює найбільше людей – 49 осіб. 26 % земель обробляють 24 % агропідприємств, розміром від 100 до 500 га. Сукупний земельний банк цієї групи підприємств в громаді – 3510 га, зайнято 27 працівників.

Групування сільськогосподарських підприємств за площею землі в обробітку

Групи підприємств	Кількість підприємств	Частка в загальній кількості підприємств, %	Земельний банк, га	Частка в загальній площі землі в обробітку, %	Чисельність зайнятих працівників, осіб
більше 2000 га	1	2	2046	15	11
1000-2000 га	3	5	4853	36	49
500-1000 га	3	5	1937	14	10
100-500 га	14	24	3517	26	27
50-100 га	8	14	505	4	6
10-50 га	20	34	467	3	3
до 10 га	10	17	56	0	0

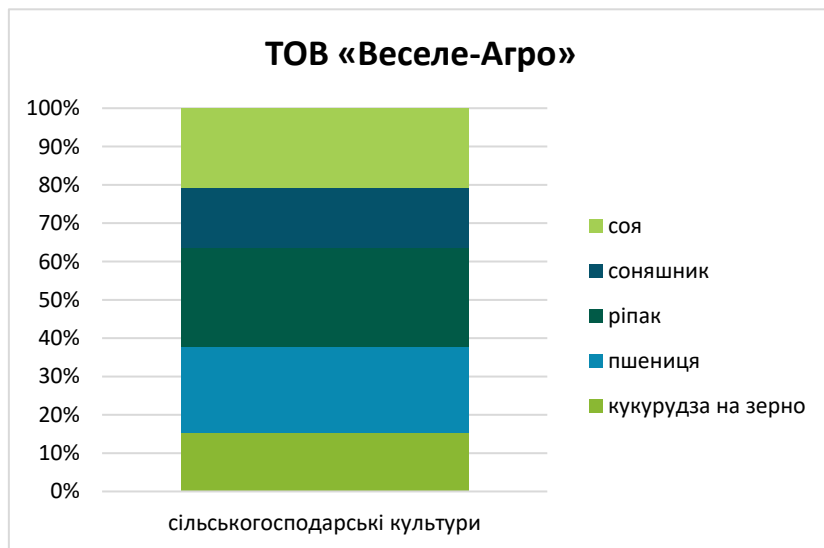
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Найбільшим агропідприємством на території Локачинської громади є **ТОВ «П'ятидні»** - засноване у 2006 р. Загальний земельний банк - 18 тис. грн, з яких 12 % (2094 га) - на території Локачинської ТГ. Підприємство спеціалізується на вирощуванні пшениці, кукурудзи, ріпаку, сої. Підприємство надає послуги з очистки та сушки насіння зернових. Має стадо свиней.

ТОВ «П'ятидні» має 2 елеватори загальною потужністю 100 тис. т, насінневий завод та навіть власні тепловози, що забезпечують логістичні потреби на залізниця⁴.

Кінцевий бенефіціарний власник - Діброва Валерій Григорович, Україна.

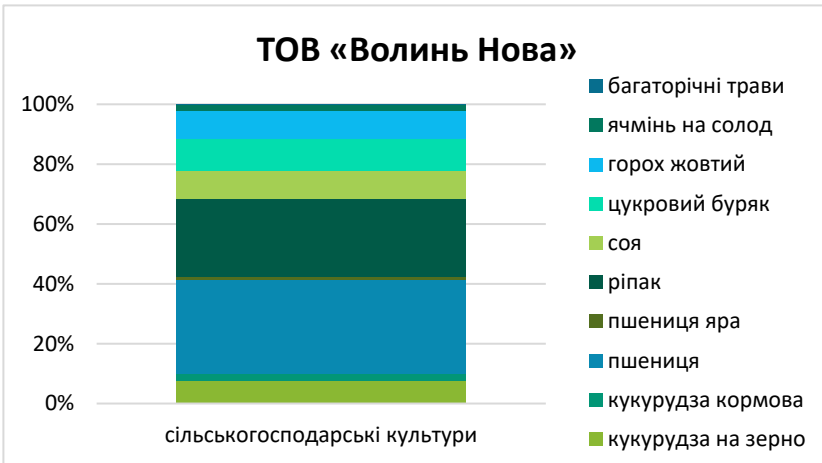
ТОВ «Веселе-Агро», засноване у 2007 р. Спеціалізується на вирощуванні зернових і супутніх послугах. Земельний банк 5650 га, з них 34 % в Локачинській ТГ. Вирощує зернові, ріпак, соняшник, сою. Власники - ТОВ «БІО ВЕРДЕ» (99,9%), ТОВ «Центр Дар» (0,1%). Кінцевий бенефіціар - Рор Джорж, Сполучені Штати Америки, Табасінік Моріс, Австралія (NCH Capital). Цьогоріч на

Волині ТОВ «Веселе-Агро» підвищило ставку орендної плати за паї до 7 % нормативно грошової оцінки⁵. В Локачинській ТГ підприємство має укладені 720 договорів оренди земельних паїв.

⁴ <https://kurkul.com/karta-kurkuliv/78--tov-pyatidni>

⁵ <https://business.rayon.in.ua/news/97171-lokachi-na-zasidanni-obgovorili-pidniattia-orendnoyi-plati-za-zemelni-payi>

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

ТзОВ «Волинь Нова» - засноване у 2008 р., спеціалізується на вирощуванні зернових. Земельний банк – майже 5 тис га, з яких 39 % на території Локачинської громади. Кінцевий бенефіціар - Дудка Євген Степанович, Україна.

ТОВ «ПП ЗАХІДНА АГРАРНА КОМПАНІЯ» (ПП «ЗАК») – засноване у 2020 р., вирощує зернові, ріпак, сою. Площа землекористування 3 тис га, з яких 47 % на території Локачинської громади. Бенефіціар - Мартиняк Сергій Васильович, Україна.

Дочірнє підприємство "Агрофірма Луга-Нова" Приватного підприємства "Універсам" – засноване 2002 році. Основний вид діяльності – вирощування зернових, ріпаку. Вівса; свинарство. Має в обробітку орієнтовно 10 тис. га землі, з них 1,6 тис. га – на території Локачинської селищної ради. Бенефіціар - Ковальчук Сергій Михайлович.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Поряд з крупними агропідприємствами сільськогосподарську діяльність здійснюють і малі фермерські господарства, особисті селянські господарства. Вони вирощують: зернові, сою, картоплю, овочі, ягоди. Окремі господарства утримують ВРХ, свині та птицю. Для жителів громади особисті селянські господарства не є основним джерелом отримання доходу.

Для малих агровиробників важливо об'єднуватися та розширювати свої можливості, створюючи кооперативи. В Локачинській громаді функціонує **Сільськогосподарський обслуговуючий кооператив «Новозагорівський»**, який здійснює допоміжну діяльність у рослинництві. Розвиток кооперативного руху є перспективним і необхідним задля підтримки малих товаровиробників: як фермерів так і власників ОСГ.

Кон'юнктура місцевого ринку праці

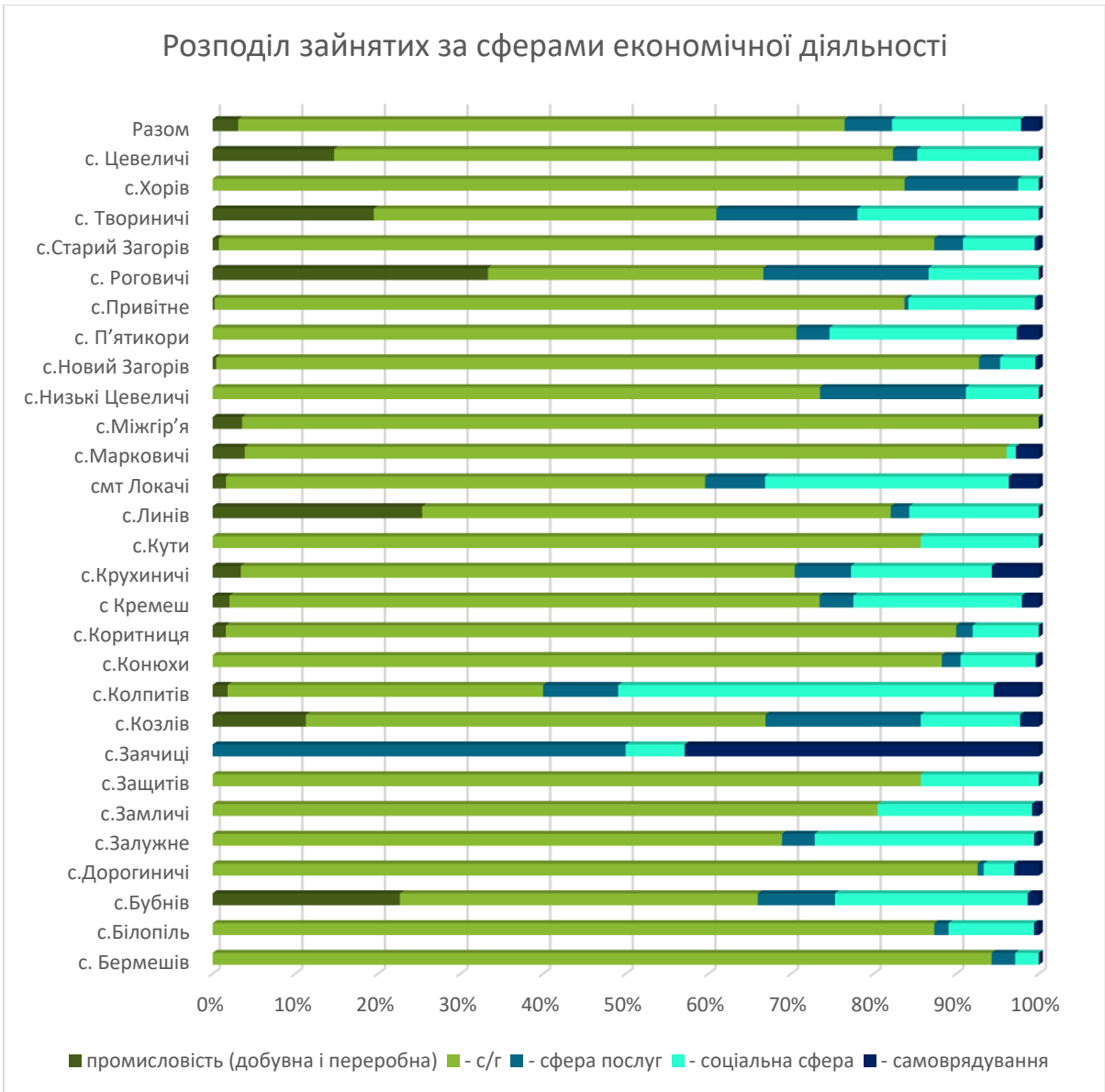
Основними проблемами ринку праці Локачинської громади є: монофункціональність економіки, гендерний дисбаланс, значна частина неформально зайнятого населення, активна трудова міграція.

Структура зайнятості. Загальна структура зайнятості населення Локачинської територіальної громади демонструє монофункціональність економіки, значно залежної від сільського господарства. У переважній більшості сільських населених пунктів сільськогосподарською зайнятістю охоплено 70-80% працюючого населення; у селищі міського типу Локачі більше ніж половина працездатного населення основним видом діяльності відзначає сільське господарство.

У інших галузях місцевої економіки розподіл зайнятих такий: у соціальній сфері (15%), сфері послуг (8%), у самоврядуванні (2-3%) та промисловості (2-3%).

Гендерний дисбаланс на ринку праці проявляється у різних сферах. В освіті працюють переважно жінки, їх кількість в п'ять разів перевищує кількість освітян-чоловіків. В органах місцевого самоврядування кількість жінок вдвічі більша. Чоловіки більше представлені серед підприємців, керівників підприємств та ФОПів. Їх кількість в 4,5 разів перевищує кількість жінок. Керують домогосподарствами також переважно чоловіки, гендерне співвідношення становить 77% чоловіків / 23% жінок.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

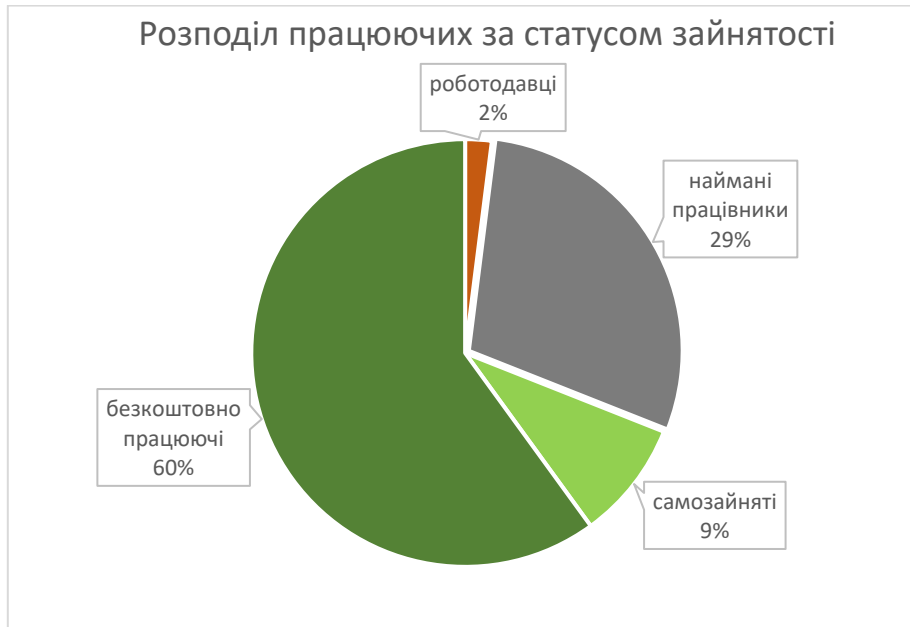
Неформальна зайнятість.

Розподіл за статусом зайнятості свідчить що 11% зайнятих забезпечують себе роботою самостійно (роботодавці (2%) і самозайняті (9%)), ще 29% працюючих – наймані працівники. Найбільше зайнятих на місцевому ринку праці – це безкоштовно працюючі члени сім'ї. Їх частка становить 60%. Така зайнятість носить неформальний характер і супроводжується низкою ризиків.

Перш за все це повна відсутність соціальних гарантій, тобто позбавлення працівників багатьох соціальних прав, передбачених законодавством України. Робота неформально зайнятих працівників не зараховується до трудового стажу, не враховується при пенсійних нарахуваннях; відсутня можливість отримання допомоги з тимчасової непрацездатності;

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

оплачуваної відпустки; доплати за роботу у наднормовий час, святкові і вихідні дні та інші. Крім іншого, зайнятість без оформлення є прихованим безробіттям.

Таким чином, забезпечуючи розв'язання поточних проблем, отримуючи доходи від ведення особистого селянського господарства, неформально зайняті залишаються економічно і соціально незахищеними та відстороненими від державної підтримки, зокрема на аграрну діяльність.

Трудова міграція. Локачинська громада знаходиться на недалекій відстані від кордону з країнами, де ринок праці більш інтенсивний, динамічний та є високооплачувані вакансії. Майже п'ята частина зайнятих працевлаштовується за кордоном і дві треті трудових мігрантів – чоловіки. Разом із негативним впливом трудової міграції на соціально-економічний розвиток громади, який проявляється через втрату людського потенціалу, деформацію сімейних зв'язків, знелюднення територій, цей вид адаптації до тривалих соціально-економічних трансформацій залишається дієвим механізмом покращення добробуту багатьох родин.

Соціальний сфера

Соціальна сфера громади представлена мережею освітніх, культурних та медичних закладів, які розташовані в селах громади.

Освітні потреби задовольняють 15 закладів загальної середньої освіти (в т.ч. опорний навчальний заклад «НВК Локачинська ЗОШ I-III ст.-гімназія»), 1 професійний ліцей, 2 позашкільні установи (Дитячо-юнацька спортивна школа Локачинської селищної ради і Будинок дитячої та юнацької творчості Локачинської селищної ради) – де навчається 1533 учні; 18 закладів дошкільної освіти, де виховується 406 дошкільнят.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Соціальна інфраструктура

Заклади середньої освіти - 15, в яких навчається 1533 учнів

Заклади дошкільної освіти - 18, в яких виховуються 406 дітей

Медичні установи - 27, у т.ч.23 ФАПів

Заклади культури - 3

Медичне обслуговування населення здійснюється 1 КНП «Локачинська лікарня» Локачинської селищної ради (до структури належить поліклініка), 1 КНП «Локачинський центр первинної медико-санітарної допомоги» Локачинської селищної ради (до структури належать Привітненська АЗПСМ, Локачинська АЗМСМ, 20 ФАПів). Декларації з сімейними лікарями уклали 95 % населення.

Для забезпечення **культурно-освітніх потреб** жителів у громаді функціонує Музична школа Локачинської селищної ради, бібліотека Локачинської селищної ради (до структури належать 5 сільських філіалів), Будинок культури Локачинської селищної ради (до структури належать 7 сільських філіалів).

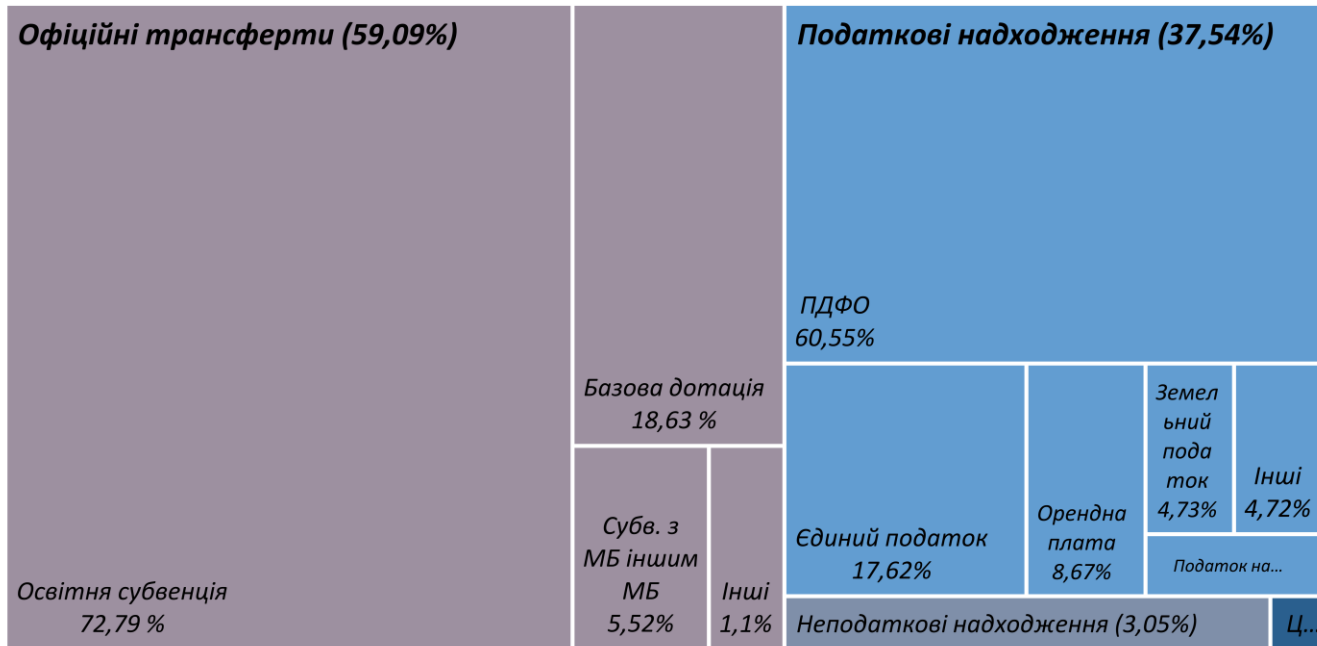
Структура бюджету і джерела доходів

Місцевий бюджет є відображенням взаємодії та взаємозалежності всіх сфер життєдіяльності громади, оскільки він залежить від цих процесів і одночасно впливає на них. Бюджет Локачинської громади тяжіє до споживчого; трансферти, які надходять з національного рівня покривають потреби переданих повноважень. Маючи обмежені власні ресурси громада практично не має можливостей вкладати кошти у її довгостроковий розвиток.

Структура надходжень. За плановими показниками 2021 р. загальний обсяг надходжень до бюджету Локачинської територіальної громади становить 117 260,27 тис. грн. Більше половини доходів (59,09%) формується за рахунок офіційних трансфертів (рис.).

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Структура доходів бюджету Локачинської громади, 2021р.

- Податкові надходження (37,54%)
- Неподаткові надходження (3,05%)
- Офіційні трансферти (59,09%)
- Цільові фонди (0,33%)

Трансферти мають цільове призначення: фінансування переданих повноважень у сфері освіти, реалізацію заходів, спрямованих на підвищення доступності широкосмугового доступу до Інтернету в сільській місцевості, здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій. Найбільшу частку трансфертів становить освітня субвенція. Її сума складає 50,4 млн грн (72,8% загальної суми трансфертних надходжень). Вагомим інструментом підвищення фіскальної спроможності місцевого бюджету є базова дотація, що надається з державного бюджету місцевим для горизонтального вирівнювання податкової спроможності територій. Її сума у 2021 р. становитиме 12,9 млн грн. Отримання дотації, яка складає 11% зведеного бюджету свідчить про потребу Локачинської громади у фінансовій підтримці для забезпечення населення послугами на рівні не нижчому за середньоукраїнський. З одного боку, така підтримка держави покращує фінансовий стан громади, з іншого консервує патерналізм та очікування місцевих органів влади на отримання допомоги від бюджетів вищого рівня.

Серед податкових надходжень, частка яких у зведеному бюджеті становить 37,5%, найбільша сума акумулюється за рахунок податку з доходів фізичних осіб, який становить 26,7 млн грн. Другим за важливістю для місцевого бюджету є єдиний податок, 50% якого надходить від ФОПів і 50% від сільськогосподарських виробників. Загалом від сільськогосподарської

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

діяльності на території громади у бюджет надходить більше чверті податкових надходжень (плата за землю, ЄП від с/г виробників, ПДФО від здачі земель в оренду). Такі показники свідчать, що основними бюджетоутворюючими сферами у Локачинській громаді є сільське господарство і бюджетна сфера. Суттєво підвищити податкові надходження за рахунок цих сфер малоймовірно. Наповнення бюджету місцевими податками можливо за рахунок активізації економічної діяльності, збільшення кількості суб'єктів господарювання та більш ефективного використання комунального майна.

У громаді створений Цільовий фонд, з річними надходженнями (2021р.) у сумі 382,4 тис.грн. Кошти фонду можуть стати вагомим додатковим джерелом фінансування соціальної сфери, закладів освіти, культури, медицини, спорту, громадських організацій, розвитку інфраструктури і благоустрою громади тощо. Також додаткові кошти фонду можна спрямовувати на підтримку економічних ініціатив, завдяки яким в подальшому зростатимуть доходи громади і забезпечуватиметься фінансова самостійність.

Структура витрат. У структурі витрат переважає фінансування освітньої сфери (73,54 %). Обсяги субвенцій з бюджетів вищих рівнів не покривають потребу освітніх закладів і фінансування переданих повноважень здійснюється, у тому числі, за рахунок бюджету територіальної громади.

Решта видатків спрямовується на утримання органів місцевого самоврядування (11,1%), духовний і фізичний розвиток (4,4%), соціальний захист (4,2%), економічну діяльність (2,7%), житлово-комунальне господарство (1,7%), сферу охорони здоров'я (1,7%) тощо (рис.). Оцінка видатків бюджету в розрізі розподілу фінансування споживчих та капітальних витрат свідчить,

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

що 97% спрямовуються на споживчі потреби, і менше 3% – на придбання обладнання і предметів довгострокового користування та капітальний ремонт і реконструкцію об'єктів.

Потенціал бюджетування для покращення фінансової спроможності громади. Планування, проміжний моніторинг, поетапна оцінка виконання показників бюджету, врахування досвіду інших громад сприяє підвищенню ефективності використання фінансових ресурсів. Групування інформації за блоками «фінансова спроможність бюджету», «операційні витрати (навантаженість бюджету)», «довгостроковий розвиток» дає можливість оцінити поточну фінансово-економічну діяльність.

Структура виконання бюджету Локачинської територіальної громади

Показники		Локачинська громада	Середнє по громадам, аналогічним за чисельністю населення	Україна
Фінансова спроможність бюджету	Доходи загального фонду без трансфертів на 1 людину (грн)	2505,3	1910,04	5378,5
	Видатки загального фонду на 1 людину (грн)	5368,7	4325,86	6107,4
	Рівень дотаційності бюджету (%)	19,13	29,22	*
Операційні витрати (навантаженість бюджету)	Видатки на утримання апарату управління в розрахунку на 1 людину (грн)	647,1	683,38	643,1
	Співвідношення видатків на утримання апарату управління з фінансовими ресурсами	25,83	40,28	12,0
	Питома вага заробітної плати у видатках загального фонду (%)	85,02	81,93	52,6
Довгостроковий розвиток	Питома вага капітальних видатків у загальному обсязі видатків (%)	2,13	1,79	13,7
	Капітальні видатки на 1 людину (грн)	118,98	83,62	1012,77

Фінансова спроможність бюджету визначена за показниками «Доходи і видатки загального фонду на 1 людину», які характеризують фінансовий потенціал громади і спроможність самозабезпечення за рахунок ресурсів, що генеруються на території громади, з врахуванням «рівня дотаційності бюджету», як характеристики залежності громади від фінансової допомоги з держбюджету. Порівняння зазначених показників виконання бюджету Локачинської громади з середніми показниками аналогічних за чисельністю населення громад свідчить про вищий рівень самостійності бюджету та фінансової спроможності громади, меншу

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

залежність від дотаційної підтримки держави. Сформовані громадою власні доходи та розрахункові показники видатків на 1 людину нижчі за середньоукраїнські показники, але серед громад своєї групи мають вищі рейтинги. При цьому доходи громади у розрахунку на одну людину вдвічі менші ніж по Україні в цілому.

Витрати бюджету на обслуговування операційної діяльності характеризують видатки бюджету на утримання управлінського персоналу та працівників бюджетної сфери. В Локачинській громаді витрати на утримання апарату управління та їх частка у фінансових ресурсах громади несуть помірне навантаження на бюджет, а значна частка витрат на заробітну плату у видатках бюджету свідчить про велику кількість працівників бюджетної сфери і недостатню економічну активність населення громади (як платників податків, що наповнюють бюджет).

Витрати на довгостроковий розвиток відображають спроможність громади закладати основи сталого соціально-економічного розвитку, забезпечувати можливості для реалізації проектів інфраструктурного розвитку, створення матеріальних активів, інвестування у довгострокові проекти та програми. Через обмеженість фінансових ресурсів капітальні видатки в громаді здійснюються у дуже малих обсягах, хоча і перевищують показники інших громад. Збереження такої тенденції в подальшому загрожуватиме якості соціально-економічних змін, знижуватиме можливості покращення інфраструктури та якості життя населення громади.

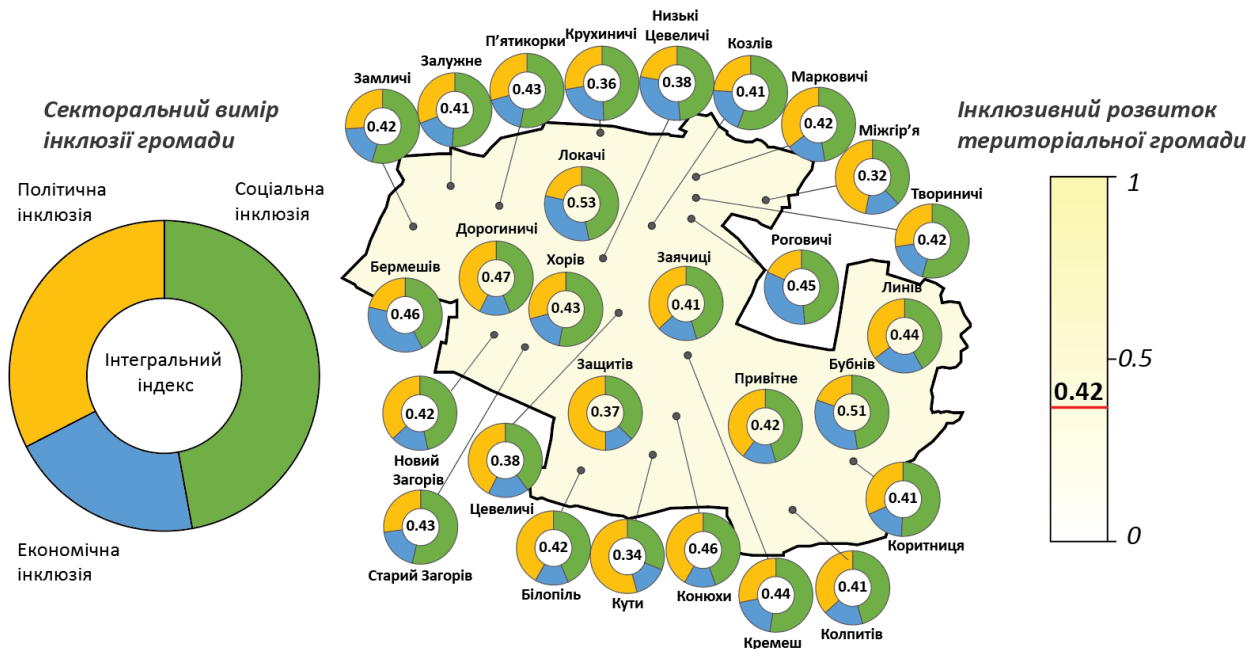
Залученість сільських спільнот до розвитку громади

Кількісне оцінювання залученості сільських спільнот до економічного, соціального та громадсько-політичного розвитку громади (інклюзивність) проведено на основі матеріалів анкет, які заповнювались у громадах по кожному населеному пункту. Соціальний блок анкети містить 15, економічний – 21, громадсько-політичний – 12 показників. Показники трансформовані у коефіцієнти зі значенням від 0 до 1 для їх співмірності і подальших оціночних дій. Нормативом для трансформації послужило число, близьке до найвищого значення відповідного показника серед усіх поселень громади. Після обробки усіх даних визначено індекси залученості жителів (спільнот) кожного поселення територіальної громади до розвитку її економічної, соціальної та громадсько-політичної сфер, а також інтегральний індекс інклюзивності спільнот.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

У Локачинській ТГ інтегральний індекс інклюзивності поселенських спільнот коливається у межах від 0,320 (с. Міжгір'я) до 0,527 (сmt. Локачі), рис.1. В середньому по громаді він становить 0,421, у тому числі у соціальній сфері – 0,595, в економічній сфері – 0,257, у громадсько-політичній сфері – 0,411. У сmt. Локачі найвищими є не тільки інтегральний індекс інклюзивності, але і його соціальна (0,740) та економічна (0,500) складові. Індекс громадсько-політичної інклюзії (0,341) тут нижчий від середнього по громаді, що пояснюється складністю суспільної комунікації у поселенні з великою (найбільшою в громаді) чисельністю населення.

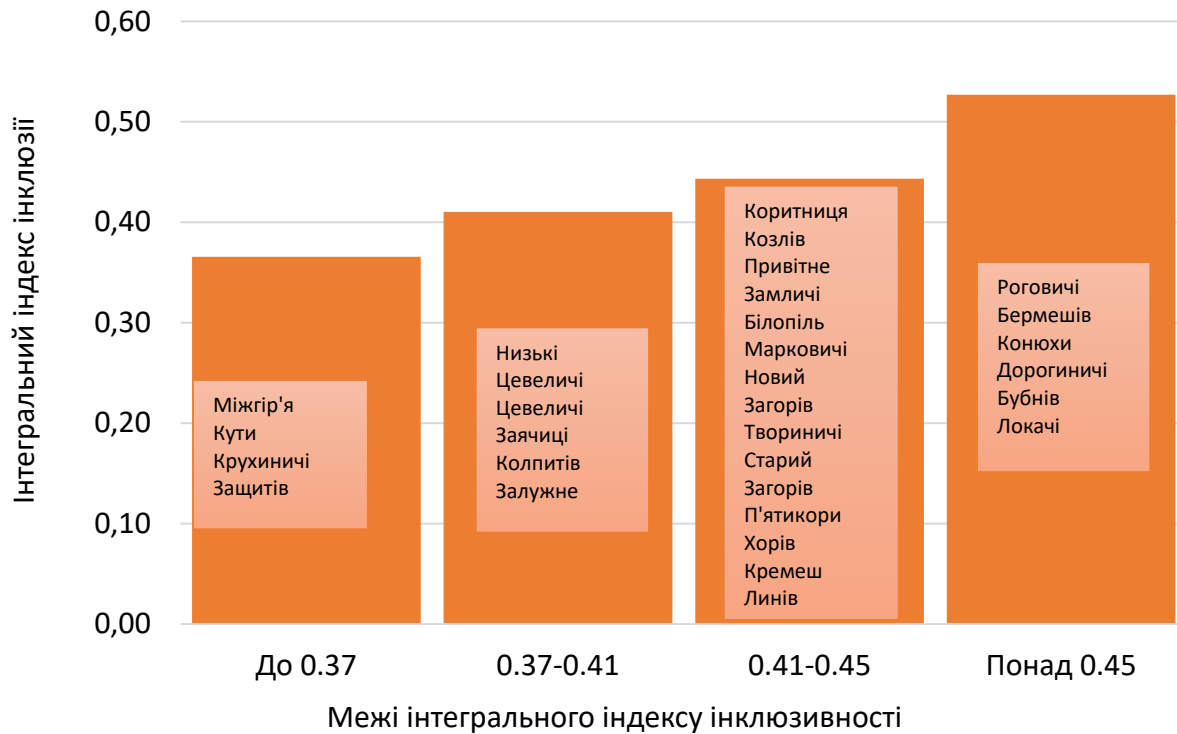
Рівень інклюзивності Локачинської територіальної громади і її поселенських спільнот

Сільські спільноти громади з подібними значеннями інтегральних індексів інклюзивності поділяються на 4 групи: I група з індексами до 0,370; II група – від 0,371 до 0,410; III група – від 0,411 до 0,450; IV група – більше 0,450. До першої групи входить 4 села, до другої – 5, до третьої – 13, до четвертої – 5 сіл, рис. 2.

Відмінності у значеннях інтегральних індексів інклюзивності сільських спільнот, які увійшли до виділених груп, зумовлені різними рівнями їх залученості до окремих сфер діяльності громади, що відображається в часткових індексах інклюзивності – соціальній, економічній, громадсько-політичній. У кожній сільській спільноті ці показники поєднуються по-різному, але їх середні значення у виділених групах свідчать про наявність певних закономірностей.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Групи поселенських спільнот Локачинської ТГ за інтегральним індексом інклюзивності

Так, середні по групах індекси соціальної та економічної інклюзії, за незначним відхиленням, зростають від першої до четвертої групи, а індекси громадсько-політичної інклюзії, будучи дещо вищими у першій групі, практично не відрізняються в останніх. Найнижчий у першій групі інтегральний індекс інклюзивності зумовлений найменшими значеннями економічної і соціальної інклюзії, а найвищий інтегральний індекс у четвертій групі – високими значеннями саме цих показників.

Низький індекс економічної інклюзії більшості сільських спільнот громади відображає основну проблему сучасного українського села: недостатнє використання його виробничого потенціалу в інтересах місцевих жителів. Дещо вищі його значення в окремих селах зумовлені більшою кількістю суб'єктів господарювання, зайнятістю більшої частини в несільськогосподарських галузях, доходами домогосподарств від трудової міграції їх членів. Високий же рівень соціальної інклюзії пов'язаний з газифікацією практично усіх поселень природним газом, що дозволяє істотно підвищувати якість житлових умов; непоганим доступом населення до освітніх і медичних послуг, доступністю інтернету практично в усіх селах.

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

Результати проведеного аналізу розвитку Локачинської громади дозволяють визначити її сильні і слабкі сторони, загрози та можливості:

<i>Сильні сторони</i>	<i>Слабкі сторони</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Готовність керівництва громади до впровадження змін; • Налагоджена система управління та сформована мережа для надання послуг населенню на місцевому рівні; • Налагоджена взаємодія жителів із місцевими депутатами та старостами, наявність організаційних та технічних можливостей звернень мешканців до керівництва громади; • Розвинена інженерно-транспортна інфраструктура; • Доступність інтернету практично в усіх селах; • Поширені фермерські господарства; • Наявність громадських організацій; • Видобуток власного газу; • Значні поклади паливно-енергетичних та інших корисних копалин; • Високі (вищі за середньоукраїнські) економічні характеристики сільськогосподарських угідь; • Висока стійкість соціо-економічних систем громади до змін клімату. 	<ul style="list-style-type: none"> • Обмеженість фінансових ресурсів для реалізації ідей та проектів; • Невисокий рівень підприємницької активності місцевих жителів • Наявність підприємств, які здійснюють свою виробничо-господарську діяльність в старостинському окрузі, але не зареєстровані на його території • Не розвинута кооперація малих агровиробників та ОСГ • Недостатність власної бази оподаткування для наповнення бюджету; • Трансфертна залежність; • Високий рівень дотаційності бюджету; • Монофункціональність економіки; • Неформальна зайнятість; • Низькі капітальні видатки; • Гендерний дисбаланс у найбільш продуктивних вікових групах; • Незадовільна часова транспортна доступність кількох сіл громади до її центру; • Значна кількість факторів негативного антропогенного впливу на довкілля; • Наявність малопродуктивних і деградованих земель, що потребують консервації; • Низький рівень видового біорізноманіття на території громади.
<i>Можливості</i>	<i>Загрози</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Значна кількість ОСГ та неформально зайнятого населення для залучення до інноваційних проектів; • Вагома частка працездатного населення; • Наявність в аграрному секторі підприємств – представників як крупного, так і малого бізнесу • Розвиток кооперації • Легалізація «тіньової» зайнятості • Будівництво підприємств для переробки с/г 	<ul style="list-style-type: none"> • Політична нестабільність. Продовження або замороження військового конфлікту на сході України; • Залежність місцевої економіки від аграрного сектору • Концентрація землекористування в кількох агропідприємствах • Низький рівень зайнятості в підприємствах

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ГРОМАД

<p>продукції</p> <ul style="list-style-type: none">• Залучення зовнішніх та внутрішніх інвестицій• Можливості освоєння родовищ корисних копалин, які не розробляються;• Можливості, пов'язані із в цілому покращенням умов для ведення аграрної діяльності внаслідок змін клімату.	<ul style="list-style-type: none">• Зростання цін на енергоносії• Відтік молодих спеціалістів через недостатню якість і кількість робочих місць.• Збільшення податкового та іншого роду навантажень на підприємців та потенційних інвесторів.• Тіньовий сектор економіки (ухилення від сплати податків, неформальна зайнятість);• Старіння населення, низький рівень народжуваності, природне скорочення населення;• Активна трудова міграція;• Високий рівень безробіття;• Висока залежність від трансфертів.
--	---

